

Sej, besoroztak...

magyar katonadalok

K3

11.631/1

I.

Kecskemét, 2003

Sej, mesoroztaik... magyar katolikus I.

Sej, besoroztak...

magyar katonadalok

I.

Szerkesztette:

Dr. Jósa Iván

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Kecskemét, 2003

Sej, besoroztak...

magyar katonadalok

I.

Szöveggondozó:

Dr. Jósa Iván

Zenegondozó:

Háry Péter

Grafika:

Murár Gábor

v. Gyenes Sándor

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Kecskemét, 2003

KB II. 631/1

2003

Nyomdai előkészítés:

Szinforrás, Debrecen

Nyomdai munkák:

Kapitális Kft., Debrecen

Előszó

„...férfiakban gazdag és szabad ez a nép,
s egyéb pompát és bőséget mellőzván,
csupán arra van gondja, hogy vitézül
viselkedjék a maga ellenségeivel szemben.”

(Bölcs Leon: Hadi taktika – a magyarokról)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Sej, besoroztak...

magyar katonadalok

I.

Szerkesztette:
Dr. Jósa Iván

A kötet
a Kecskeméti Megyei Jogú Város Önkormányzata
és a Kecskeméti Lapok Kft.
támogatásával készült.

A mű egészének, vagy részleteinek utánnnyomása, többszörözése,
bármilyen adathordozón történő rögzítése, feldolgozása vagy
bármilyen más módon történő sokszorosítása csak a szerző
(és örökösei) engedélyével lehetséges.

A honvédnek nem kell más

Menetelő

1. A hon - védnek nem kell más, csak jó fegy- ver,

Úgy in- dul el a csa- tá- ba jó - kedv- vel,

Nem-ze- ti- szín sza- la - gos a sap- ká- ja,

A ba- bá- ja büszkén te- kint u- tá- na.

Ne sírjatok vásárhelyi menyecskék,
Hazaszállunk mi is, mint a kis fecskék,
Fényes csillag lesz a vállunkra varrva,
El is sárgul, aki nem volt katona.

*(Magyar katonadal, Péczely Attila, Hódmezővásárhely Csongrád m.
Az I. és II. világháború között dalolták a M. Kir. Honvédségben.)*

A jó lovas katonának

Tempo giusto

1. A jó lo-vas ka-to-ná-nak de - jól vagy on dol - ga,

Eszik, i- szik, a sá -tor-ban, sem-mi-re sincs gond-ja.

Hej, é- let, be gyöngy é- let, en-nél szebb sem le- het,

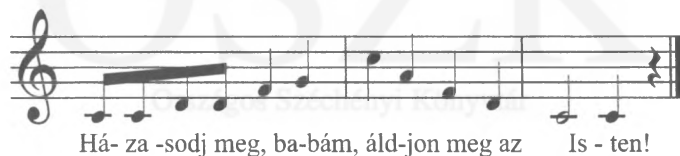
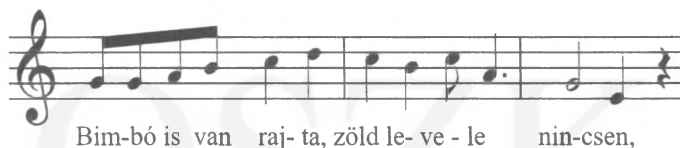
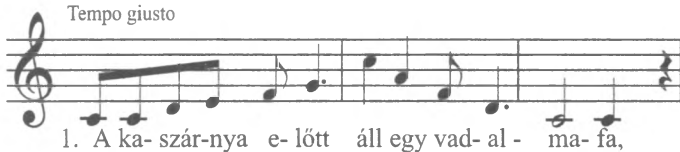
Csak az jöj- jön ka-to-ná-nak, a- ki i - lyet sze-ret!

Paripáját megforgatja, úgy megyen dolgára,
Csillog-villog a mezőben virágszál módjára.
Hej, élet, be gyöngy élet, ennél szebb sem lehet,
Csak az jöjjön katonának, aki ilyen szeret!

(Magyar katonadal, Kodály Zoltán, Zsére, Nyitra m. Felvidék, 1910)

A kaszárnya előtt áll egy vadalmafa

Tempo giusto

2. Nem házasodok meg, mert katona vagyok,
Mert a Horthy Miklós engem besorozott,
Ha a Horthy Miklós nem sorozott volna,
Még az ősszel, babám, párod lettem volna.

3. Ha meguntad, babám, vélem a szerelmet,
Csináltass koporsót, sirass bele engem,
Írd fel a fejfámra, itt nyugszik egy árva,
Kinek hídveréskor történt a halála.

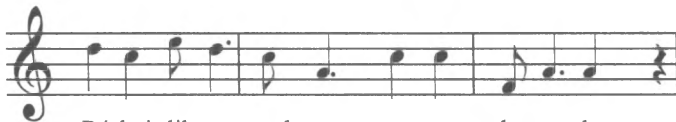
(Jósa Imre, Debrecen, 25 éves, 1944. A II. világháború idején
keletkezett a M. Kir. Honvédségben.)

A kecskeméti kaszárnya

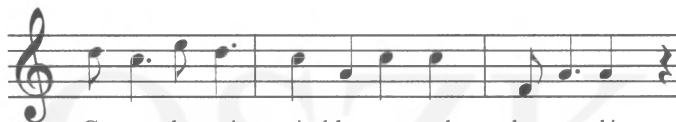
Menet tempó

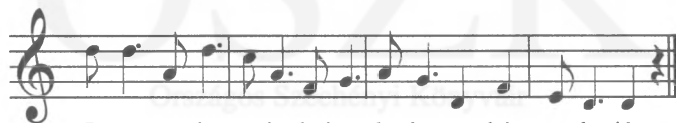
1. A kecs-ke- mé - ti ka-szár - nya de ma-gas a te-te-je,

Rá-haj-lik a vad - geszt-te -nye le - ve -le.

Cse-re-bo -gár csípd le an - nak le - ve - lét,

Le ne tör-je, se -je -haj, a ba-ka-sap-kám e- le- jét.

2. A kecskeméti kaszárnya, sűrű ablak van rajta,

Az én babám most könnyököl ki rajta.

Barna kislány! Kinek szeded a rózsát?

Hetes honvéd a babám, sej, neki kötök bokrétát.

3. A kecskeméti kaszárnya, sárgára van meszelve,

A katonák most masíroznak benne.

Benéznek, de könnyes mind a két szemem.

Látod, kedves galambom, sej, mire visz a szerelem.

(dr. Jósa Iván, Kecskemét, 62 éves, dalolták az
I. és a II. világháború idején is.)

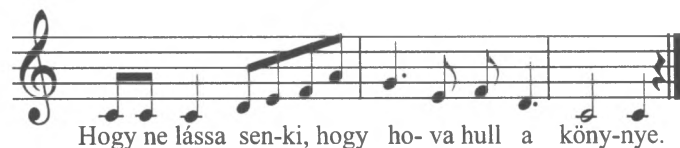
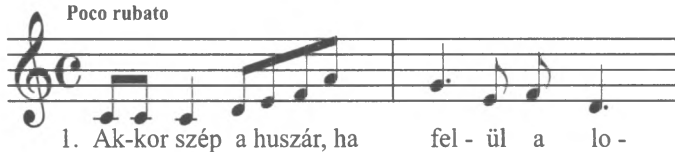

1999. Imre herceg.

A. S.

Akkor szép a huszár

Poco rubato

2. Hová hull a könnye, a lova sörényére,
Csárdás kis angyalom, jutol-e eszembe?
Jutol is angyalom, el se leszel felejtve,
piros rózsza leszel a csákóm tetejébe.

(Magyar katonadal, XIX. sz. második fele)

Áll a hajó

Menet tempo

1. Áll a ha - jó a ten - ger kö - ze pé - be.

Meg - a - kadt a csip - ke - bo - kor tö - vé - be.

Csipke - bokor, de ki kell vágni, a hadi - ha - jóval fel - jebb száll - ni,

Hadd tud - jon a bús reg - ru - ta beszáll - ni.

2. Besorozták már az új regrutákat,
Fel is tűzték (a) nemzetiszín szalagot,
A szalagja a földet éri,
aki legény, büszkén végignézi:
Hogy kell ezt a két kis évet szolgálni.

(Magyar katonadal, Kodály Zoltán, Szilágy m.,
Erdély, 1916. I. világháború)

Állj be Berci katonának

Poco giusto

1. Állj be Ber - ci ka - to - ná - nak,

Jobb dol - god lesz mint a - pád - nak,

Nem kell a - rat - ni, ka - pál - ni,

Csak a lá - nyok u - tán jár - ni.

2. El kell menni, ha esik is,
Még ha nehezen esik is.
Nehezen esik a járás,
Rózsám, tőled a megválás.

3. Beállottam katonának,
Jobb dolgom van, mint apámnak!
Nem kell a mezőre járni,
Csak az őrmesternek vágni.

(Pálinkás József, Letenye, Zala m. 1932.
A II. világháború előtt keletkezett magyar katonadal.
Több változata ismeretes.)

A munkácsi kaszárnyába

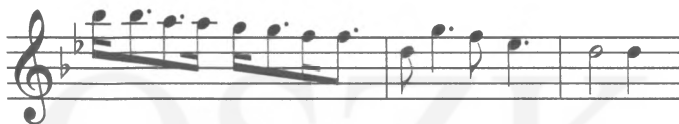
Tempo moderato

1. A munkácsi kaszárnyába' szépen szól a magyar nóta

Viszi a szél, fújja a szél ki az orosz frontra.

Huszonnégyes szívéhez kap, golyó száll be - lé-je,

És a legszebb magyar nóták viszik fel a magas ég -re.

2. A hadnagy úr szeme könnyes, arcán ül a bánat.
Három napja temették el az édesanyámat.
Nem voltam ott, nem hullajtottam a könnyem rája,
Szüksége volt a hazának minden jó magyar fiára.

(Magyar katonadal, Vancsik Pál, Borsodnádasd, Borsod-Abaúj-Zemplén
m. 1970. M. Kir. Honvédségben keletkezett a II. világháború idején.)

A nagy bécsi kaszárnyára

Tempo giusto

1. A nagy bé- csi ka- szár-nyá-ra rá szál-lott egy gó-lya,

Vi -zet ho-zott a szá- já - ba reg-ruták szá-má-ra

Mosd-ja-tok reg- ru- ták, mert po- ro- sak vagy-tok,

Azt csak a jó Is- ten tud- ja, mi-kor sza-ba -dul - tok.

2. Gyere, pajtás, abfürölni, fegyver lesz az első,
Hull a könnye a bundásnak, mint a záporosó.
Ne sírj, bundás, ne sírj, kitelik az idő,
Nékem is volt, de már elmúlt a három esztendő.

3. Fiumei kikötőben megállt egy gőzhajó,
Közepébe, négy sarkába' nemzetiszín zászló.
Fújja a szél, fújja, hazafelé fújja,
Szegény, rongyos, magyar babák jönnek szabadságra.

(Bartók Béla, Baracs, Fejér m. 1906.
Az I. világháború előtt keletkezett magyar katonadal.)

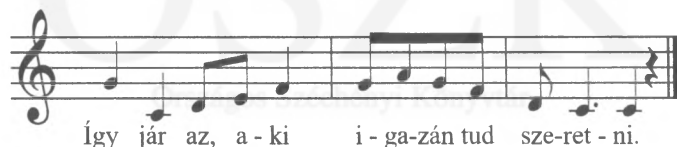
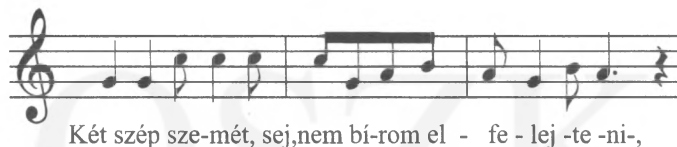
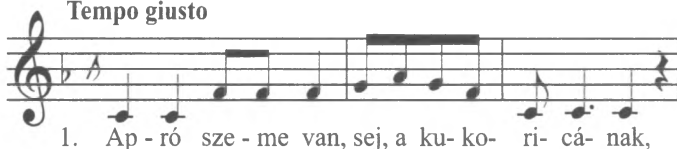

1999. Tatárjárás

Antony AS,

Apró szeme van, sej a kukoricának

Tempo giusto

2. Verje meg az ég azt a gyakorlóteret,
de sok újonc rúgja rajta a gyepet.
Kerülgeti már, a bukfenc járja, de járja,
nem mehetek el soha én szabadságra.

3. Írt a jóanyám egy szomorú levelet.
– Gyere haza, édes fiam, ha lehet!
– Hazamennék, édesanyám, sej, de nem lehet,
mert a rendelet, s a hadnagy úr nem enged.

(Dr. Jósa Iván, Kecskemét, 43 éves, 1974. M. Kir. Honvédségben
keletkezett. A II. világháború előtt és alatt dalolták.)

Arról alól kéken beborult az ég

Tempo giusto

1. Ar-ról a-lol ké - ken be - bo - rult az ég,

az én ró-zsám most ír - ja bús le - ve - lét.

Ír - jad ba-bám, ír-jad bús so - ra - i - dat,

hadd tud-jam meg, mi-hez tart -sam ma -ga -mat.

2. Sárgára van a kaszárnya meszelve,
harminchárom barna legény van benne.
Nézz fel, rózsám, a felső emeletre,
három éve, hogy ott szenvedek benne!

3. Kitöltöttem, három évet hat napot,
kapitány úr, szalutálni nem fogok!
Szalutáljon az a bundás regruta,
kinek hátra van harminchat hónapja!

(Gulyás Lajosné, Sziszaszederkény, 1988, Borsod-Abaúj-Zemplén m.
magyar katonadal az I. világháború előtti időből.)

A szegedi kaszárnya

Tempo giusto

1. A sze-ge-di -ka szárnya, de magas a te-te-je ,
Rá- haj-lik a cse-res-nye-fa le - ve - le.
Cse-re-bo-gár ki-kezd-te a te - te - jét,
Sze-re-tő-je, se -je -haj! ar-ra ír-ta a ne-vét.

2. A szegedi kaszárnya, virágoskert előttte,
Szőke kislány virágot szed belőle.
– Szőke kislány mi lesz veled azután?
– Határvadász a babám, kötök neki bokrétát.

(Magyar katonadal, Tápé, Csongrád m.,
az I. világháború után keletkezett.)

Átugrottam a Sárvizét

Moderato

1. Át - ugrottam a Sár-vi- zét lovastul,
Be-le -e-sett a sar-kantyúm ru -das -tul.
Majd ki-fog-ja az a gyön-ge vi - o - la,
A-ki en-gem meg-vi-gasztal va - la - ha.

2. Gyöngyharmatos az ablakom fiókja,
Barna huszár várakozik alatta.
Barna huszár, ha igazán szeretnél,
Nyitva kapum, azon be is jöhetnél.

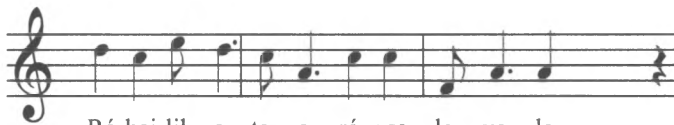
*(Magyar katonadal, sárpilis, Tolna m.,
az I. világháború idején keletkezett.)*

A víg egri kaszárnyának

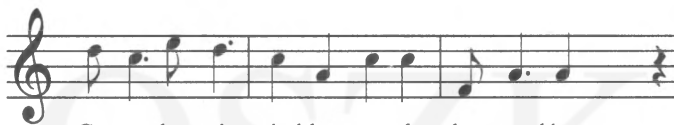
Menetelő

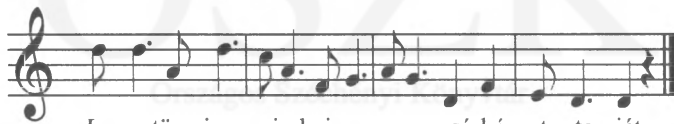
1. A víg eg -ri kaszár-nyának de magos a te - te - je,

Rá-haj-lik a te - a - ró - zsa le - ve - le.

Cse-re- bo- gár, csípd le an-nak le - ve- lét,

Le ne tör - je, se-je-haj, a re-zes csá-kóm te-te -jét.

2. A víg egri kaszárnyának de rácsos az ablaka,
Az én rózsám most könyököl ki rajta,
Szépek a fák, virágoznak ideki,
Gyere rózsám, seje haj, a kaszárnyából gyere ki!

*(Magyar katonadal, Rossa Ernő, Egerszólát, Heves m.
Az I. világháború idején keletkezett.)*

1999. Mátyás király

Hagyó

Az ágyúnak a kereke

Tempo rubato

1. Az á-gyú-nak a ke - re - ke,
de fé - nyes, de fé - nyes, de fé - nyes.
Raj-ta ül - nek a negy-ven - né-gyes
tü-zé - rek, tü-zé - rek, tü - zé - rek.
Ne sír - ja - tok si-mon - gá - ti lá - nyok.
Visz - sza - jö - vök én hoz - zá - tok,
Va - la - ha, va - la - ha vagy - so - ha.

The musical score is written on a single staff in treble clef with a common time signature (C). The melody is simple and folk-like, with lyrics in Hungarian. The tempo is marked 'Tempo rubato'. The score consists of nine lines of music, each with a corresponding line of lyrics. The lyrics are: '1. Az á-gyú-nak a ke - re - ke, de fé - nyes, de fé - nyes, de fé - nyes. Raj-ta ül - nek a negy-ven - né-gyes tü-zé - rek, tü-zé - rek, tü - zé - rek. Ne sír - ja - tok si-mon - gá - ti lá - nyok. Visz - sza - jö - vök én hoz - zá - tok, Va - la - ha, va - la - ha vagy - so - ha.'

(Magyar katonadal, Pálinkás József, Keszthely, Zala m.
Gyakran dalolták a II. világháború idején a M. Kir. Honvédségben.)

Barna kislány fogsz te még majd sírni

Menet tempo

1. Bar - na kis - lány fogsz te még majd sír - ni,

Fogsz te még majd gyász- le - ve - let ír - ni.

Kék tin-tá-val í - rod a le - ve - let,

Be - le - sí - rod bá - na - tos szí - ve - det.

2. Barna kislány kiment a harctérre,
Egyenest a százados elébe:
– Százados úr, merre a kedvesem?
Három hete, mióta keresem.

3. Tarka varjú száll a jegenyére,
Rossz idő jár a szegény legényre,
Hitegetik, megcsalják a lányok,
A szerelem a legnagyobb átok.

4. Megy a huszár, lovagol az élen,
Tartok én is szeretőt a télen.
Tartottam is, megszenvedtem érte,
Cudar világ, ne hányd a szememre!

(Mathia Károly, Veszprém, 1940. a II. világháború előtt
keletkezett a M. Kir. Honvédségben.)

Bécs várában sír a német I.

Élénk ütemben

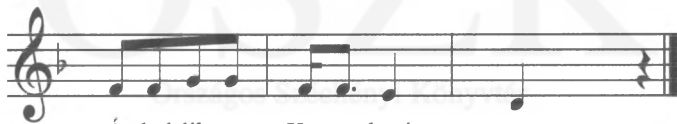
1. Bécs vá-rá-ban sír a né - met, haj!

Bécs vá-rá-ban köny- nyen é-ri baj.

Bús a né-met, mert a Lajtán he -tek óta

Át-hal-lik a Kos-suth nó - ta.

2. Magyar huszár lovat nyergel, haj!
Csillog-villog a fegyvere, haj!
Bús a német, mert a Lajtán hetek óta
Áthallik a Kossuth nóta.

3. Esik eső, trombitálnak, haj!
Magyar huszár nem kesereg, haj!
Bús a német, mert a Lajtán hetek óta
Áthallik a Kossuth nóta.

(Jósa Iván János, Csenger, Szabolcs-Szatmár m. 1956.
Az 1848/49-es szabadságharc idején keletkezett.)

Be van az én zubbonyzsebem varrva

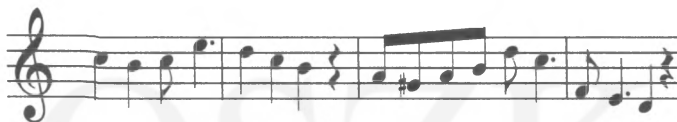
Menet tempo

1. Be van az én zub - bony - zse - bem varr - va,

Bar-na-kis-lány mit ke - re - sel ab - ba'?

ben-ne van a kis-ké-sem, meg a be- so-ro - zó le-ve-lem,

Már ez - u - tán csak ka-to-na a ne - vem.

2. Vége van az őszi gyakorlatnak,
Öreg baka hazafelé ballag.
Zsebre vágja a zsoldkönyvét, meg a
leszerelő levelét,
elveszi a régi szeretőjét.

3. Ez a vonat most van indulóban,
Az eleje fel van virágozva.
A belseje sárgára, leszerelő bakák
számára.
Mennek haza végleges szabadságra.

4. Be van az én zubbonyzsebem varrva,
Barna kislány mit keresel abba?
Benne van a zsoldkönyvem, meg a leszerelő levelem,
Már ezután nem katona a nevem.

(Kátai László, Kecskemét, 1939. A M. Kir. Honvédségben keletkezett
a II. világháború előtt, de azóta is gyakran dalolják.)

Bogojai fehér cédulaház

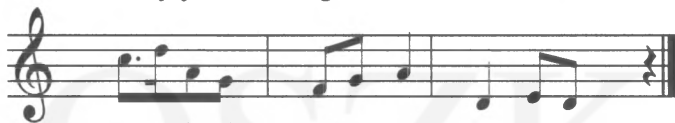
Parlando

1. Bo-go-ja - i   fe - hér cé - du - la - ház,

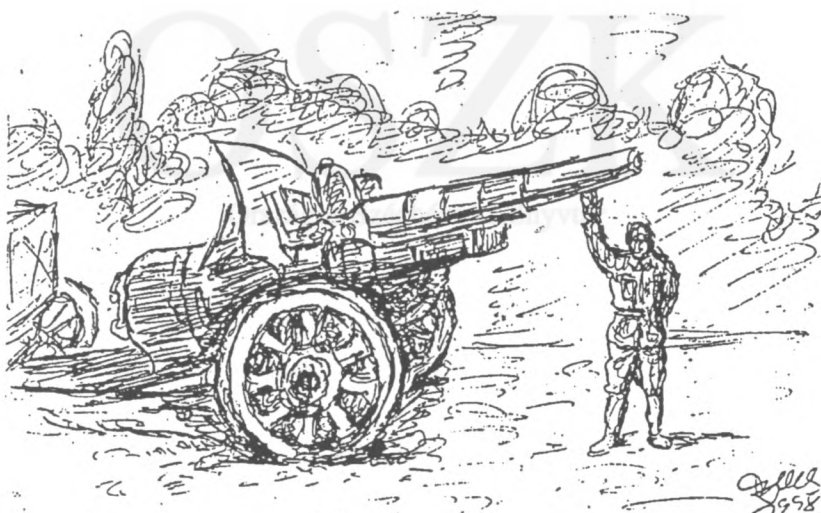
El bo-rí- tott   en -gë-met   már a gyász!
Bo-rij -ja bë   e - gész é - le - tē - met.

Ha jel-vit-ték   kedves sze - re - tő-met.

2. Minek varrják nekem a gyolcsruhát,
Ha a nevem katonának írnák?
Ha megvágna, jó lesz a sebemre,
ha meghalok, eltemetnek benne!

(Magyar katonadal, Bacskó Antalné, Gombos, Bács-Bodrog m.
Délvidék, 1939. Az I. világháború idején keletkezett.)

Vontatásra kész löveg

Csernovici kaszárnya

Tempo giusto

1. Cser-no - vi - ci ka - szár-nya, bá-do-gos a te -te -je,

De sok sze-gény le-gény-nek ben-ne a le -ve -le.
Lám az e-nyém nincs ben-ne, itt van a zse-bem-be,

Há-rom é-vi szen - ve-dé- sem van be-le je-gyez -ve.

2. Csernovici kaszárnya, bádogos a teteje,
De sok szegény kislánynak benne a kedvese.
Lám az enyém nincs benne, itt van az ölembe,
Páros csókot osztogat, kacsingat a szemembe.

(Kaskötő János, Nyírkársz, Szabolcs-Szatmár m. 1957.
I. világháborús magyar katonadal.)

Csínom Palkó, Csínom Jankó

Tempo giusto

1. Csí-nom Pal-kó, Csí-nom Jan-kó, cson-tos ka-la-bé-rom,

Szép sely-mes ló-din-gom,   da-li pár pisz-to-lyom.

No-sza raj-ta,   jó ka -to-nák, i-gyunk e-gész-ség-gel,

Men-jen tánc-ba ki ki köz-tünk az ő je-gye- sé-vel!

2. Ne bántódják senki köztünk, menjünk az Alföldre,
Megrontatik kezünk által a labanc ereje.
Szabad nekünk, jó katonák, Tisza-Duna közi,
Labancságnak mert nincs sehult ottan semmi közi.

(Kuruckori magyar katonadal)

Debreceni nagy kaszárnya

Tempo giusto

1. Deb-re-ce-ni nagy ka-szár-nya, csu-haj-ja, sár-gá-ra van me-szel-ve,

Há-rom é-vet, hat hó-na-pot, csu-haj-ja, én is el-töl-tök ben-ne.

Rá van ír-va a csá-kóm-ra, csá-kóm mind a két ol-da-lá-ra:

Há-rom hó-nap van még hát-ra, csu-haj-ja, a ka-to-na ru-há-ba.

2. Végigmegyek, végigmegyek, csuhajja, (a) debreceni főutcán,
Betekinték, betekinték, csuhajja (az) ezredes úr ablakán.
Tinta, toll van a kezébe', sárga írópapír előtte,
Szabadságos kis könyvembe, csuhajja, a nevemet írja be.

*(Bartók Béla, Sámson, Hajdú m. 1906., magyar katonadal
az I. világháború előtti időkből.)*

De sáros a kikindai széles út

Moderato

1. De sá-ros a ki- kinda - i szé - les út,

Minden asszony cifrál-kodni na - gyon tud.

Kényesen jár, mint a na-pon a pá va,

Nem süt, nem főz, nem gondol az u - rá - ra.

2. El köll menni, ha rám szakad is az ég,
Mikor mindig krumplileves az ebéd.
Krumplileves az ebédem semmi más,
A vacsorám csupán csak egy sóhajtás.

4. Ha bemegyek a vizitációra,
Ingem, gatyám levágom a padlóra.
Ingem, gatyám levágom a padlóra,
Könnyeimtől nem látok az urakra.

3. Sarkon van a szolgabíró lakása,
Körülfogta iglincsefa, ágáca.
Körülfogta szederinda, tökinda,
Mert a nevem katonának van írva.

5. Még az orvos a szobában vizitál,
Édesanyám az ablakon sírdogál.
Eriggy haza, édesanyám, ne sirass,
Van még otthon kisebb öcsém,
neveld azt.

(Kollát Lajos, Kölked, Baranya m.,
magyar katonadal az I. világháború idejéből.)

De szeretnék hajnalcsillag lenni

Tempo giusto

1. De sze-ret-nék haj- nal- csil- lag len - ni,

Ba-bám ab - la- ká-ba be- ra - gyog - ni!

Be -ra-gyog-nék hoz -zá - ja haj -nal -ba',

Csó-kot kér-nék tő - le u -tól - já - ra.

2. Szánom-bánom, amit cselekedtem,
Hogy én véled szerelemben estem.
Szerелеmben nem estem, csak szóba,
Sajnálom, de nem tehetek róla.

3. Viszi a víz a csengeri rétet,
Benne viszi az én szeretőmet,
– Megyek, anyám, kifogom belőle,
Három évig voltam szeretője.

(Kun Bertalan, Nagymányok, Tolna m. 1973.
Az I. világháború után terjedt el a M. Kir. Honvédségben.)

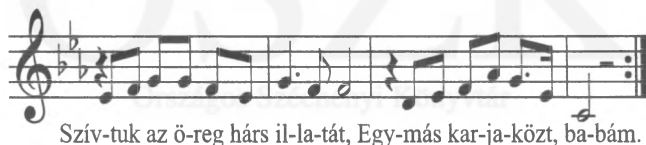
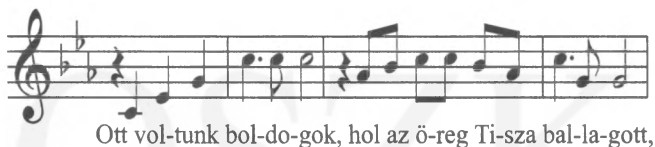

Pihenőben...

Diákkislány

Menet tempo

2. Emlékszel még? Nyár volt a biztató,
A kacajod friss volt és harsogó.
Illatos hárs között szívünk mélyén ez
úgy átütött,
De én nem törődtem semmivel, csak a
csóкод tüzivel.

3. A csatakürt, hogyha szól, angyalom,
Én elmegyek, hazámat nem hagyom.
Apáink örökét, édesanyám édes örömét,
Tisza-parti házikó falát, Tisza partján
azt a lányt.

4. A támadót szétszórjuk, mint a szél!
Leszünk mi még egymásé, csak ne félj!
Kettesben újra majd, ott ülünk a régi hárs alatt,
Szívjuk az öreg hárs illatát, egymás karja közt babám.

(Dr. Jósa Iván, Kecskemét, 1973. Magyar katonadal.
A Magyar Néphadseregben dalolták.)

Díszjel!

A menetütemnél egy kissé lassabban

1. Vi-gyázz! Dacos az arc! Feszes a láb! Feszes a kéz! Lobog a

zászló a kürtész fel-harsan és nincs mozgás, honvéd most jobbra nézz! Vi-

gyázz! Dalol a kürt, a szava el-hangzik, száll. Fesze-sen

álljunk mert az kell, hogy díszjelnél minden jó honvédünk, mint a szobor, áll!

(Lovasmenetnél, tüzérség, fogatolt vonat, kerékpáros és gépjárműves alakulatok számára, lóháton, járművön való kivonulásnál, csapatzászló fogadásakor, illetve elvonulásakor. Hősi emlékművek koszorúzásakor folyamatosan fúvendő. M. Kir. Honvédségben keletkezett.)

Don-kanyarban van egy kopár dombtető

1. Don ka-nyar-ban van egy kop-ár domb-te-tő

kö-ze-pé-be' van egy hon-véd te - me - tő.

Ar-ra me-gyek, ar-ra ve-szem az i - rányt,

fel-ke-re-sem volt sze-re-tőm sír - hal - mát.

2. A sírjára rozmaringot ültetek,
ennél nagyobb örömet nem tehetek,
ráborulok, rajta sírok sokáig,
míg a fekete hant sárrá nem válik.

(Horváth Gábor, Kecskemét, 58 éves, 1976.
A II. világháború idején dalolták a M. Kir. Honvédségben.)

Don partja, Don partja

Menet tempo

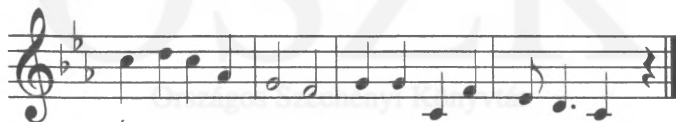
1. Don part- ja, Don part-ja, ma-gyar ba-ka ál-lá-sa.

Bun-ker a szál-lása, ha-za -száll a fo-há-sza.

Oh, bár-csak még egy- szer otthon bol-dog le-het-nék,

É-des, ked-ves ró-zsám te-hoz-zád úgy re-pül-nék!

2. Don partja, Don partja – sok honvédnak a sírja,
De helyt állt a baka, s messze szállt a sóhaja.
Megyünk szabadságra, gondolunk a hazánkra,
Könnyező jó anyám ölelő két karjába.

(Magyar katonadal, Harcz Lajos, Borcsevo,
1942. A M. Kir. Honvédség 2. hadseregében volt ismert.)

Don-kanyarban van egy szomorú fűzfa

Parlando

1. Don-ka-nyar-ban van egy szo-mo - rú fűz - fa,

Ma-gyar hon-véd hal-va fek-szik a - lat - ta.

Baj-tár -sa - i szu-rony-hegy-gyel ás-sák a sír - ját,

O-da-ha-za ma-gyar lá-nyok si - rat - ják.

2. Magyar lányok, öltözzetek fehérbe,
mert a fiúk mennek a csatatérre!
Zörgessétek a kaszárnya rácsos ablakát,
hadd ölelje minden lány a babáját!

(Veres Benjamin, Mezőcsát, 1988, Borsod-Abaúj-Zemplén m.
A II. világháború idején dalolták a M. Kir. Honvédségben.)

1999, Kuvine 1.

Ébresztő!

Tempo rubato

*(Reggel a laktanya egész pihenő állományának szól.
A M. Kir. Honvédségben keletkezett,
de a II. világháború után is fűjták.)*

Édesanyám akkor kezdett siratni II.

Tempo giusto

1. É - des - a - nyám ak - kor kez - dett si - rat - ni,

Mi - kor kis ku - ffe - rom kezd - tem pa - kol - ni.

É-des-a-nyám kö-szö-nöm, kö-szö-nöm a ne-ve-lést,

Le-ha-jol-nék, meg-csó-kol-nám a ke - zét.

2. Édesanyám köszönöm a nevelést,
Három évig nem eszem a kenyerét.
Édesanyám köszönöm, köszönöm a
nevelést,
Három évig nem eszem a kenyerét.

3. Édesanyám akkor kezdett siratni,
Mikor kufferomba kezdtem pakolni.
Édesanyám ne sirass, inkább pálinkát
hozass,
Hagy ilyen a szegény katona fiad.

4. Nagyvermácsi nagy kaszárnya dombon
van,
Akármerről fújja a szél, hideg van.
Fújja a szél, seje-haj, nem lehet hazamenni,
Három évig katonának kell lenni.

5. Dombon van a nagyvermácsi kaszárnya,
Oda vagyok három évre bezárva.
Ha a három év lejár, babám nem hiába vár,
Otthagynom a nagyvermácsi kaszárnyát.

(Hegyi Antalné dr., Turkeve, Jász-Nagykun-Szolnok m. 1990.
I. világháborús magyar katonadal.)

Ellőtték a jobbkaromat

Tempo giusto

1. El-lőtt-ék a jobb-ka-ro-mat, fo-lyik pi-ros vé-rem.

Nin-csen né-kem é-des-a-nyám, ki be-kös-se né-kem.

Gye-re kis-an-gya-lom, kösd be, Se-be-i-met

s gyó-gyítsd meg a bá-na-tos szí-ve - met!

2. Hideg szél fúj, édesanyám, hozza ki a kendőm.
Még az éjjel felkeresem a régi szeretőm.
Kiállok a kapujába, kibeszélgetem magamat véle utoljára.

(Jósa György, Debrecen, 1972. I. világháborús magyar katonadal.)

Égbe nyúló hegyek ormán

Tempo giusto

1. Ég-be nyú-ló he-gyek or-mán ső-tét éj-sza-ká-kon

Ma-gyar ba-ka e-gye-dül áll kinn a szerb ha-tá-ron.

A lel-ké-ben e-zer é-des em-lé-ket me-len-get.

Kis fa-lu-ról, bar-na lány-ról,

Ott-hon-ha-gyott bol-dog-ság-ról.

Go-lyó sü-vít el a fű-le mell-lett.

(Magyar katonadal az I. világháború idejéből, de a II. világháborúban is dalolták a katonák némi szövegváltoztatással.)

Erdély dróttal van kerítve

Parlando

1. Er - dély drót - tal van ke - rít - ve,

még - is ki - visz - nek be - lö - le,

o - lyan kis - lányt hagy - tam ben - ne,

hol - tig fáj a szí - vem ér - te.

2. Anyám, kedves édesanyám,
édes felnevelő dajkám,
engem nem időre szültél,
mégis katonának küldtél.

3. Lányok, ti ménai lányok,
szedjeteK százféle virágot!
TűzzéteK a csákójába,
leszereleK nemsokára.

(Magyar katonadal, Magyarósi József, Csikmenaság, Erdély, 1979.
A két világháború között keletkezett.)

Erdélyi induló

Tempo giusto

1. E - lő - re vi - té - zek, Hor - thy ka - to - nák!

Szól - ja - nak a kür - tők, do - bok, trom - bi - ták!

Hír - des - sék vi - lát - gá az ő - si da - lunk:

Ez a föld a mi - énk volt, eb - ből nem a - dunk!

2. Hús esztendő's rabság vége felé jár,
Szegény székely testvér nem hiába vár,
Az Úristen végre igazságot tett,
Felszabadult Erdély, újra maga lett!

3. Gyere velem pajtás, várnak oda át,
Pusztuljon előlünk, aki nem barát,
Hegyen völgyön hangos bakanóta zeng,
Kolozsváron újra magyar zászló leng!

(Magyar katonadal, Naményi Zoltán és Zilahi Farnos E. műve, 1940).

Erdő, erdő, sűrű sötét erdő

Tempo giusto

1. Er - dő, er - dő, sű - rű ső - tét er - dő le - haj - lik,

Kö - ze - pé - be két szál a - rany vesz - szó vi - rág - zik.

Az e - gyik - nek le - haj - lik az á - ga,

A hon - véd - nak se - hol sin - csen pár - ja a vi - lá - gon.

2. Ráncos szárú kis csizmára patkót veretek,
Már ezután árva, barna kislányt szeretek,
Mert igazán csak az tud szeretni,
Sem az apja, sem az anyja nem fog átkozni.

(Dr. Jósa Iván, Kecskemét, 1973. A M. Kir. Honvédségben gyakran dalolták a II. világháború előtt és alatt.)

Erdő mellett de magas

Moderato

1. Er - dõ mel - lett de ma - gas,

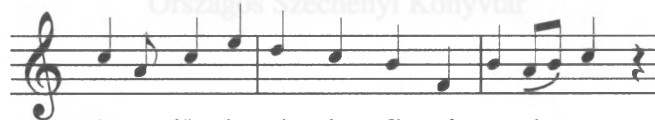
er - dő mel - lett de ma - gas a ka - szár - nya.

Ott so - roz - tak en - gem be,

ott so - roz - tak en - gem be a szá - zad - ba.

Az er- dőn is min - den fá - nak van á - ga,

csak én ma - gam e - gye - dül,

csak én ma - gam e - gye - dül va - gyok ár - va.

2. Erdő mélyén de magas,
erdő mélyén de magas a kaszárnya.
Oda vagyok seje-haj,
oda vagyok három évre bezárva.
Az erdei madárnak is van párja,
csak én magam egyedül,
csak én magam egyedül vagyok árva.

3. Szomszéd asszony mondja meg,
szomszéd asszony mondja meg a lányának,
puha ágyát vesse meg,
puha ágyát vesse meg a bakának!
Mert a baka masírozik, elfárad,
gyenge lábát a bakancs,
szívét pedig feltöri a búbánat.

4. Este kezdtem, seje-haj,
este kezdtem a lovamat nyergelni.
Reggelig tart, seje-haj,
reggelig tart a szerszámot rátenni.
Csillag ragyog a lovamon, nem kantár,
nem is legény, seje-haj,
nem is legény, ki a lányokhoz nem jár!

(Jósa Imre, Debrecen, 25 éves, 1944.

*Országos Széchi
Az I. világháború után keletkezett
a M. Kir. Honvédségben.)*

Esik az eső, ázik a heveder

Menet tempo

1. E - sik az e - ső, á - zik a he - ve - der,

Gyen - ge lá - bo - mat szo - rít - ja a ken - gyel.

Bár - sony le - kö - tés szo - rít - ja lo - va - mat,

Ne - héz ka - ra - bély nyom - ja a vál - la - mat.

2. Megjött a levél, az a hír, az a szó,
Mostmár következik a trombitaszó.
százezer muszka áll a harc mezején:
Így hát, jó anyám, elmasírozok én.

3. Riadót fújnak, verik a rézdobot,
sok tiszt kiáltja: Előre magyarok!
Kardom megvillan, az ágyú menny-
dörög,
Fényes kardomról piros vér lepörög.

4. Pajtás, hogyha elesni látsz engemet,
Töltsd meg fegyvered, lőj agyon engemet,
Vagy szuronyodat szegezd a szívemnek,
Ne hagyj sokáig szenvedni engemet!

(Özv. Kun Györgyné, Csenger, Szabolcs-Szatmár m.
92 éves I. világháborús magyar katonadal.)

Esik az eső, nagy sár van az utcán

Poco rubato

1. E - sik az e - ső, nagy sár van az ut - cán.

Bar - na kis - lány sír - va mos a kút - nál.

Nem su - jog a cif - ra su - jok a ke - zé - ben,

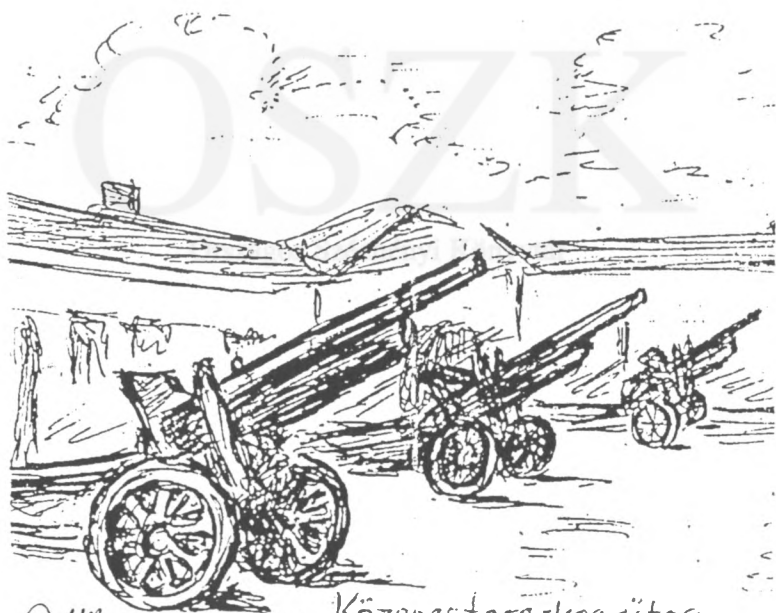

Az é - sza - ki fron - ton har - col a sze - re - tő - je.

2. Sej, anyám, anyám kedves édesanyám,
De szomorú vasárnap délután,
Házunk előtt, jaj, be szépen muzsikálnak,
Engemet pedig visznek katonának.

3. Sej, anyám, anyám, kedves édesanyám,
De szomorú vasárnap virradt rám,
Házunk előtt szépen muzsikálnak:
Itt van az idő, visznek katonának.

(özv. Kun Györgyné, Csenger, Szatmár m. 81 éves
1941. I. világháborús magyar katonadal.)

Am. Hely
1948

Közepes tarackos üteg

Esik eső, szép csendesen esik

Tempo giusto

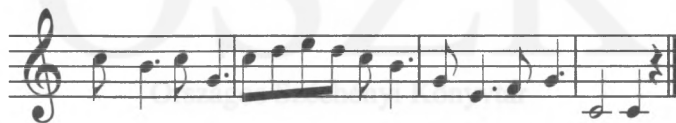
1. E-sik e-ső, szép csen-de-sen e-sik, ta-vasz a-kar len-ni.

De sze-ret-nék kis - ker - ted -be' ró - zsa - bim - ó len-ni.

Nem le-he-tek én ró-zsa, el-her-vaszt Fe - renc Jós - ka,

Nagy-vá-ra-di há-rom-e-me-le-tes hon-véd ka-szár-nyá-ba!

2. Fehér holló, te fekete holló, tedd meg a jót vélem,
Nézz be az én galambomhoz, sirat e még engem!
Hogyha látod búsulni, sűrű könnyét hullatni,
Mondd meg néki, azt üzenem, hogy el fogom venni!

(Jósa György, Debrecen, 74 éves, 1972.
I. világháborús magyar katonadal.)

Esteledik, alkonyodik

Tempo moderato

1. Es - te - le - dik, al-ko- nyo-dik, ha-za ké-ne men-ni.

Az én drá- ga jó a-nyám-nak jó es - tét ki -ván- ni.

Keljen fel már, kedves édesanyám, én már haza jöttem,

Ezt a ne- héz hat hó- na- pot én már ki-től - töt- tem.

*(Borsai Ilona, Sarkad, Békés m. 1952. Magyar népdal egy változata.
A II. világháború után terjedt el.)*

Ez a vonat most van indulóban I.

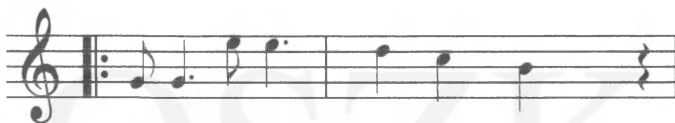
Menet tempo

1. Ez a vo - nat most van in - du - ló - ban.

Az e - le - je fel van vi - rá - goz - va.

A bel - se - je sár - gá - ra,

le - sze - re - lő ö - reg - ba - kák szá - má - ra,

Men - nek ha - za vég - le - ges sza - bad - ság - ra.

2. Be van az én zubbony zsebem varrva,
Barna kislány, mit keresel abban?
(:Benne van a zsold könyvem,
Benne van a leszerelő levelem;
Már ezután barna kislány a kedvesem:)

*(Magyar katonadal, II. világháború idejéből,
de utána is dalolták, és ma is dalolják.)*

Fecskemadár

Tempo giusto

1. Fecs - ke ma - dár rá - szál - lott a vas - út - ra,

Sír - va mond - ja, a ba - bá - ja ka - to - na.

Én is el - me - gyek ve - le, én is ott le - szek ve - le,

Meg - hall - ga - tom, há - nyat dob - ban a szí - ve!

2. Ablakomban három cserép muskátli,
Könnyeimmel szoktam én azt öntözni.
Megártott a tövének, barna kislány szívének,
Barna kislány sosem leszek a tied.

(Magyar katonadal, Magyarosi József, Csikmenaság, Erdély, 1979.
Gyakran dalolták a M. Kir. Honvédségben a II. világháború idején.)

Felhők felett száll a gép

Moderato

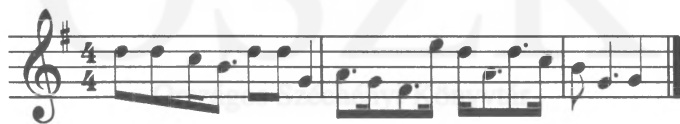
1. Felhők felett száll a gép, felhők felett messze viszi a szárnya,

De sok kis-lány szive fáj, messze vi-szik a pilóta ba-bá-ját.

Ne sírj, kis - lány, vissza - jö - vök csó-kol-ni a szád!

Isten karja hordozza, lány imája megóvja a pi-ló-tát.

*(Magyar katonadal, Vancsik Pál, Borsodnádasd,
Borsod-Abaúj-Zemplén m. 1970.
M. Kir. Honvédségben keletkezett a II. világháború alatt.)*

1999. Kurnuc II.

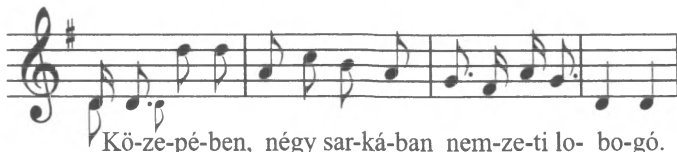
Çetkin

Fiumei kikötőben

Mérsékelt

1. Fi- u- me- i ki- kö- tő- ben áll egy ha- di ha - jó;

Kö-ze-pé-ben, négy sar-ká-ban nem-ze-ti lo- bo-gó.

Fúj- ja a szél fúj - ja, ha - za- fe- lé hajt - ja,

A hét-be-li ö-reg ba-kák men-nek sza-bad-ság-ra. ság-ra.

2. Fiumei kikötőben áll egy hadihajó,
Közepében, négy sarkában nemzeti szín zászló.
Fújja a szél, fújja, hazafelé fújja,
Mollinary öreg bakák otthon lesznek újra.

3. Fiumei kikötőben áll egy hadihajó,
Közepében, négy sarkában nemzeti szín zászló.
Fújja a szél, fújja, mindig arra fújja,
Amerről a babámat a hadihajó hozza.

(Kalán József, Kecskemét, 1985. I. világháborús magyar katonadal.)

Gábor Áron rézágyúja

Tempo giusto

1. Gá- bor Á- ron réz- á- gyú- ja fel van vi- rá- goz- va.

In- dul- nak már a tü- zé- rek mesz- sze a ha- tár- ba.

Ne- héz a réz -á- gyú, fel- szánt- ja a he- gyet, völ- gyet.

É- des ró- zsa- m Is- ten vé- led, el kell vál- nom tő- led.

2. Véres a föld, magyar tűzér vére folyik rajta,
Csak még egyszer gondolj vissza szép magyar hazádra!
Anyám, te jó lélek! Találkozom-e még véled?
Holnapután messze földre, hosszú útra kélek.

(Mathia Károly, Erdély, Csíkszentdomokos,
1848/49-es magyar katonadal.)

Garibaldi csárdás kis kalapja

Tempo giusto

1. Ga - ri bal - di csár - dás kis ka - lap - ja,

Nem - ze - ti - szín sza - lag lo - bog raj - ta.

Nem - ze - ti - szín sza - lag lo - bog raj - ta,

Kos - suth La - jos ne - ve ra - gyog raj - ta.

2. Letörött a bécsi torony gombja,
ihatnék a Garibaldi lova.

Magyar kislány, meríts neki vizet,
Garibaldi a csatába siet!

3. Ezernyolcszáz hatvankettedikbe
felment Garibaldi egy nagy hegyre.
Onnan nézte szép Magyarországot,
hogy harcolnak a magyar huszárok.

(Magyar népdal 1862-ből. A Magyarországon is népszerű olasz szabadsághős, Garibaldi csapatában harcolt; volt magyar 1848/49-es önkéntesekről szól.)

Gyalogmenet!

*(Gyalogos, zárt katonai egységek és alegységek kivonulásakor,
a M. Kir. Honvédségben fűjták.)*

Ha bemegyek a szülőfalumba

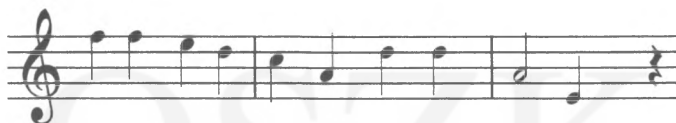
Poco rubato

1. Ha be - me gyek a szü - lő - fa - lum - ba,

Kis - an - gya - lom kinn áll a ka - pu - ba'.

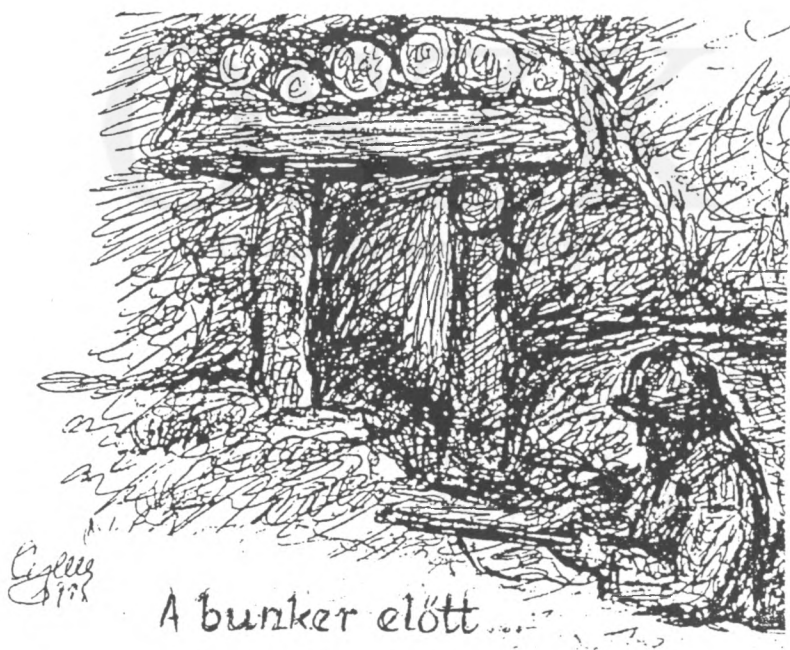
Jó es - tét kí - vá - nok ked - ves ró - zsum,

Há - rom é - ve, hogy nem lát - tuk egy - mást.

2. Hazamegyek, meg is házasodok,
Azt veszem el, akit én akarok.
Te meg rózsám válassz más szeretőt,
Mért vártad meg a három esztendő.

(Békefi Antal, Bakonyszentkirály, Veszprém m.
1952. M. Kir. Honvédségben dalolták az I. világháború után.)

A bunker előtt...

Hadifogoly tábor

Poco rubato

Ha - di - fo - goly tá - bor, jaj de mesz - sze van!

Ma - gyar fi - úk ba - rakk - já - ra hi - deg szél su - han.

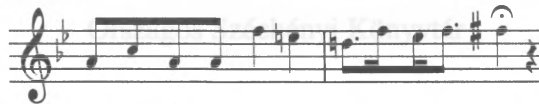
El - me - reng - ve fűj - ja sok ma - gyar le - gény,

Mind - egy - ik - nek bá - nat könnye csil - log a sze - mén.

É - des ma - gyar ró - na, é - des ma - gyar táj,

Szí - vem, lel - kem tit - kon min - dig ha - za jár,

Ha - di - fo - go - ly tá - bor, jaj, de mesz - sze van,

Ma - gyar fi - úk ba - rakk - já - ra hi - deg szél su - han.

(Magyar katonadal, Vancsik Pál, Borsodnádasd, Borsod-Abaúj-Zemplén m. 1970. Szovjet hadifogolytáborban keletkezett a II. világháború idején.)

Hajnalodik, közeleg a reggel

Tempo moderato

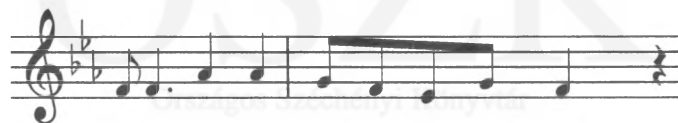
1. Haj - na - lo - dik kö - ze - leg a reg - gel.

Jön a Hor - thy nem - ze - ti se - reg - gel,

A zász - ló - ja pi - ros - fe - hér - zöld,

A ha - zá - ja drá - ga ma - gyar föld,

Ezt vé - di a Hor - thy ka - to - ná - ja.

2. Kimegyek a solymosi nagy csúcsra, Letekintek a solymosi útra, Onnan mondom, minden hiába, Fut a cselák csattog a lába, Majd, ha jön a Horthy katonája.	3. Nem messze van a határtól Prága, Fut a cselák, mert élete drága, Nem kell nekünk szurony se golyó, Elég lesz a magyar lobogó, Hogyha jön a Horthy katonája.

(Kalán József, Kecskemét, 1989. A II. világháború idején keletkezett
a M. Kir. Honvédségben.)

Három lej van a szűröm aljába'

Parlando

1. Há - rom lej van a szű - röm al - já - ba',

ez a le - gény vá - lo - gat a lány - ba',

e - gye meg a vá - lo - ga - tott fe - ne,

mért vá - lo - gat, ha nincs mód - ja ben - ne!

2. Harangoznak, szépen muzsikálnak,
jó kedve van az egész világnak,
ugrándozva járnak a bolondját,
jaj, Istenem, bárcsak nekem húznák!

3. Ha meghalok, tudom eltemetnek,
azt is tudom, hamar elfelednek,
fekete föld nyomja a testemet,
oroszlán szájával hányt engemet.

(Magyar katonadal, Magyarósi József, Csikmenaság, Erdély, 1979.
Az I. és II. világháború között keletkezett.)

Házunk előtt mennek el a huszárok

Tempo moderato

1. Há - zunk e - lőtt men - nek el a hu - szá - rok,

é - des - a - nyám én is kö - zé - jük ál - lok.

Én le - szek az el - ső szá - zad sza - kasz - ve - ze - tő,

nem a vi - lág ez a há - rom esz - ten - dő.

2. Húzd rá cigány, szakadjon el a húrod,
már énnékem úgysem sokáig húzod,
majd húzza a Horthy Miklós rezesbandája,
én meg csak úgy masírozok utána,

3. Házunk előtt mennek el a huszárok,
szerbusz, babám, én már hozzád nem járok.
Itt hagylak, mert messze megy az ezredünk,
orosz földön folyik ki majd a vérünk.

(Jósa György, Debrecen, 74 éves 1972. A II. világháború idején
kedvelt, de előtte keletkezett magyar katonadal.)

Hegyek felől, seje-haj

Tempo giusto

1. He-gyek fel-lől, se-je haj, He-gyek fe-lől tor-nyo-so-dik a fel-hő.

Ha-tár -va-dász hon-véd vé-re fes-ti a me-zőt.

Sok a -nyá-nak ott har-col a jó ka-to-na gye-re-ke,

É - des - any - ja ka - to - ná - nak ne - vel - te.

2. Édesanyám, seje-haj, édesanyám kiállott a kapuba.

Onnan nézi büszkén, hogy a fia katona.

Édesanyám, nem leszek a magáé, a magáé,

Piros vérem elfolyik a hazáér'.

(Magyar katonadal, Volly István, Salgótarján. A II. világháború előtt
keletkezett a M. Kir. Honvédségben.)

1999 Viharban

AHS

Hej! Csillag, csillag

Parlando

1. Hej! Csil-lag, csil-lag, de szép haj-na-li csil - lag.

Azt gon - dol - tam, so - ha fel nem vir - rad...

Fel kell kel - ni sok sze - gény le - gény - nek.

Hej! Ka - to - ná - nak kell men - ni sze-gény-nek.

2. Hej! Bíró, bíró, nagy lécpedi bíró!

Vegye ki a két szemét a holló.

Mért írtad bé nevem katonának?

Hej! Mikor még a lányok se sajnálnak.

3. Sej! Mire való szombat este várni?

Mikor babám nem jön vigasztalni.

Vigasztalom magam, ahogy lehet,

Sej! Szenvedtem, rózsám, érted eleget.

4. Sej! Anyám, anyám, öreg édesanyám,

Gyűjtse össze minden civil gúnyám!

Tegye bé a tiszta ládájába!

Sej! Várja fiát hosszas szabadságra!

(Magyar katonadal, Léc-péd-Bákó, 1932.

Az I. világháború előtt keletkezett.)

Hej, önkéntesen iratkoztam huszárnak

Tempo giusto

1. Hej, ön- kén- te- sen i- rat- koz- tam hu- szár- nak

Mert a hu- szár nem ka- szál a lo- vá- nak,

Szé- na, szal- ma por- ci- ó- ba van köt- ve,

Gye- re ked- ves ba- bám, tedd a lo- vam e- lé- be.

2. Hej, az én lovam nyerített a csatába',
Első lábát éles golyó találta.
Szállj le, huszár, vedd le nehéz nyergedet,
Hej, szegény lábam nem bír tovább tégedet.

(Lajtha László, Szépkényerüszentmárton, Szolnok-Doboka m. Erdély,
1940. Az I. világháború idején keletkezett.)

Huszárgyerek, huszárgyerek

Lassú táncclépésben

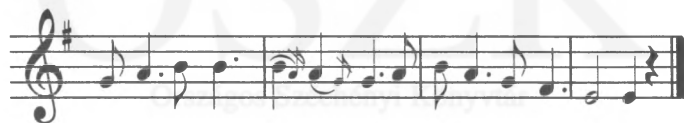
1. Hu-szár- gye-rek, hu-szárgye-rek sze-re-ti a tán - cot,

Az ol- da- lán, az ol- da- lán csör- ge- ti a kar- dot.

Ha csör-ge-ti, hadd csör-ges-se, peng-jen sar-kan-tyú-ja,

Kos-suth La-jos ver-bunk-ja a mu-zsi-kál-ta- tó- ja.

2. Falu végén, falu végén szépen muzsikálnak,
Oda hívnak engemet is magyar katonának.
Be is állok a verbunkba, ha már verbuválnak,
elmegyek a pajtásaimmal vitéz regrutának.

3. Szép a huszár, szép a huszár, ha felül lovára,
Aranymente a hátára, kard az oldalára.
Virágcsokor a csákóján, úgy megy a csatába.
– Ne sírj, rózsám, megtérek még a szabad hazába!

(Kossuth-verbunk, Szentgál, Veszprém m. 1848/49-ből)

Ima!

Lassan, ünnepélyesen

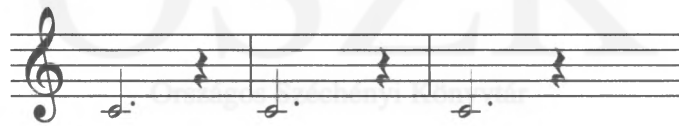
Halld meg U-ram az i-mánk sza-vát, se-gítsd meg fegyve-

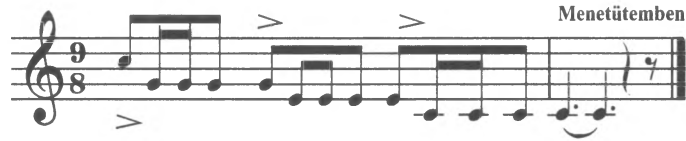
rünk. Ha le- het áld meg U- ram a ma- gyar ha-

zát, ne hagyj el Is-te - nünk! Se-

gíts! Á - men!

Is - ten az Úr, Is - ten az Úr, meg-se -gít az Úr!

(Trombitával, katonai-egyházi alkalmakkor, II. világháború előtt és alatt szólt, a M. Kir. Honvédségben keletkezett.)

Indulnak a páncélosok

Tempo giusto

1. In-dul-nak a pán-cé-lo-sok sej-haj, kup-lun-gol a lá-buk.

De sok csi-nos bar-na kis-lány sír-va néz u-tá-nuk.

A had-nagy úr azt ve-zény-li: Motort indíts!Ka-to-nák e-lő-re!

A pán-cé-los meg visz-sza-néz a ré-gi volt sze-re-tő-jé-re.

2. Megérett a piros alma,
sej-haj, le kellene szedni.
Ezt a csinos barna kislányt
el kellene venni.
Megélem még azt az időt,
rózsám, úgys te leszel a párom!
Hogy én téged öleljelek
én azt alig-alig várom.

(Horváth Gábor, Kecskemét, 58 éves, 1976.
II. világháborús katonadal)

Írom a levelem

Tempo giusto

1. Ír-rom a le - ve - lem föl - te - szem a pós - tá ra,

Ott la - kik a ba - bám Pes - ten a ka - szár - nyá - ba.

Hu-szár ru-ha raj-ta, büsz-ke lo-va vi - szí jaj de mesz-szi-re,

Ró - zsás kis le - ve - lem köny - nyet csal a sze - mé - be.

2. Jó dolga van babám a huszárcapitánynak,
De még jobb dolga van a hajóscapitánynak.
Hajóját a vízen, hajóját a vízen lassan ereszti,
Minden kikötőnél a babáját öleli.

(Magyar katonadal, Vikár László, 1952.
Az I. világháború idején keletkezett.)

Jaj, de bajos három évet kiszolgálni

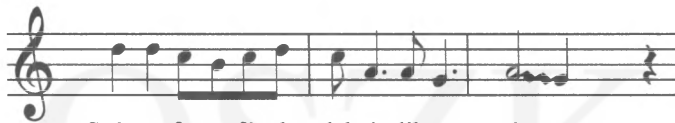
Tempo giusto

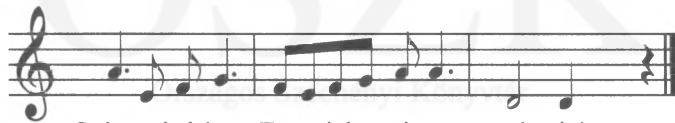
1. Jaj, de bajos három évet kiszol - gál - ni,

Száraz füge-fának zöld le - velét várni!

Szá-raz fü-ge-fának lehaj - lik az á - ga,

Szép a babám, Temerinben nincsen pár - ja!

2. Jaj, de nehéz a szerelmet eltitkolni,
Tövis közül kék ibolyát kigyomlálni!
Mer' a tövis megszúrja a kis kezemet,
A szerelem hasítja a bús szívemet.

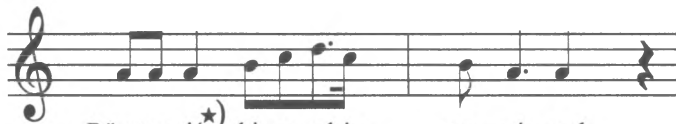
*(Koperec Pál, Temerein, Bács-Bodrog m. 1942.
Az I. világháború idején keletkezett magyar katonadal,
de a II. világháború idején is dalolták.)*

Jaj, de jó a huszárnak

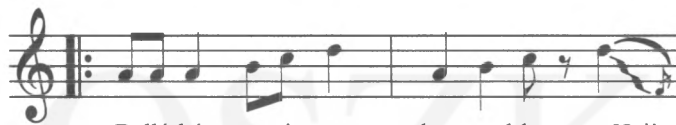
Poco rubato

1. Jaj de jó, jaj de jó a huszár - nak,

Rüsztungját[★]) ki-pu-col-ja ma - gá - nak.

Ballá-bát teszi a ken-gyel-be, Hej!

Ma-ga meg hen-ge-reg a nye -reg -be'.

2. Jaj de jó, jaj de jó a bakának,
Rüsztungját kipucolja magának,
Borjúját köti a hátára, hej!
Maga meg térdig jár a nagy sárba'.

(Magyar katonadal, Nyitra m. Felvidék.
I. világháborús katonadal.)

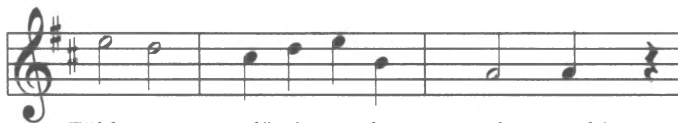
Jaj, de szépen muzsikálnak

Parlando

k.e.

1. Jaj, de szé - pen mu - zsi - kál - nak

Zöld - er - dő - ben a hu - szár - nak!

Fe - ke - te gyű - rű - fa le - vél,

Jaj, de szép a hu - szár le - gény!

2. Jaj, de búsan harangoznak
Az én kedves galambomnak.
Most viszik a temetőbe,
El sem búcsúzhattam tőle.

(Magyar katonadal, Öcsény, Tolna m.
A XIX. század végén keletkezett katonadal.)

Játszik a szél II.

1. Ját-szik a szél, ját-szik a szél fű-ge-fa le-ve -lé -vel,

Én is ját-szok, én is ját-szok a kedves sze-re tőm-mel.

Játsz-szál babám, kedves kisangyalom, úgy sem so-ká játszadozol már,

Jön ok-tó-ber, a betyár-hó-nap, majd elma-sí- ro-zok már.

(Csutor András, Velkenye, Gömör és Kishont m., Felvidék, 1975.)

Káposzta, káposzta

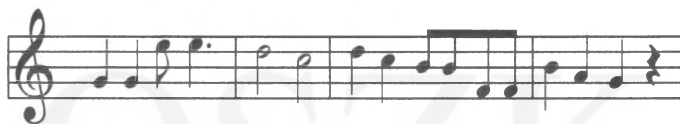
Menet tempo

1. Ká-posz-ta, ká -posz-ta, té -li, nyá-ri ká-posz-ta.

É-des-a-nyám há - za ná-lam nél-kül de ár-va!

Az van a ká - posz-ta csip-kés le-ve-lé-re rá-ír -va:

Ér-ted let-tem ró-zsám há-rom év-re ka -to -na.

2. Ledűlött, ledűlött a szénaboglya teteje.
Gólyamadár, sej-haj, fészket rakott belőle.
Gólyamadár, sej-haj, szépen kelepel a háztetőn.
Elhagyott, elhagyott engemet a szeretőm.

3. Ledűlött, ledűlött a szénaboglya teteje.
Gólyamadár, sej-haj, fészket rakott belőle.
Gólyamadár, sej-haj, hozd vissza a kedvemet,
Kedvem után, sej-haj, a régi szeretőmet!

(Dr. Jóna Iván, Kecskemét, 1973. Közkedvelt magyar katonadal a II. világháború idejéből. A M. Kir. Honvédségben keletkezett.)

1999, Rohamta induló huszárs *[Signature]*

Katona vagyok én

Parlando rubato

1. Ka-to-na va-gyok én, ország ő-ri - ző - je.

Sír az é - des -a-nyám, hogy, el-vesznek tő - le.

Ál-do-zom él - te-met az or-szág ja - vá - ra,

For-ga -tom fegy-ve-rem vi-té-zek mód-já - ra.

(Magyar katonadal, Bartók Béla, Istensegíts, Bács-Bodrog vm.,
Délvidék. I. világháború előtt keletkezett magyar katonadal.)

Kecskemét is kiállítja nyalka verbunkját

Parlando

1. Kec-ke-mét is ki-ál -lít - ja nyal-ka ver-bunk-ját,
Csár-da e - lött ki is tű-zi ve-res zász - ló - ját.

Gyer-tek ide fi - a - ta - lok, tes - sék be áll - ni:

Nyolc esz-ten-dő nem a vi-lág, le- het-pró-bál - ni.

2. A kardomnak markolatja tiszta ezüsből,
Ki van rakva csillagosra nem öntött rézből,
Ha erre a nap reásüt, de szépen fénylik,
Édesanyám, ha rátekint, sírva könnyezik.

3. Amott sétál egy kisleány nagy vidámsággal.
Utána megy a rózsája nagy bátorsággal:
– Lassan siess, lassan sétálj, kedves angyalom,
Fényes kard az oldalomon, ne csillámoljon!

(Magyar katonadal, Tura, Pest m. 1848 előtt keletkezett)

Kecskeméti vasútállomáson

Menet tempo

1. Kec-ke-mé - ti va - sút ál - lo - má - son

Há - rom gő - zös áll a ne - gye - dik vá - gá - nyon.

Az el - ső - nek, jaj de fűs - től a ké - mé - nye,

A - zon visz - nek az o - ros - z ha - tár - szél - re.

2. Az én rózsám karjai, karjai,
Nem akarják azt a levelet megírni.
Meg kell annak hajlani levelet írni,
Ha meg akar ölelni, csókolni.

3. Kisangyalom berakott szoknyája,
Rászállott a harmat annak az aljára.
– Gyere, rózsám, szedd le róla a harmatot,
Bús szívemről a nehéz búbánatot!

(Dr. Jóna Iván, Kecskemét, 1973. Több szövegváltozattal ismert
közkeletű magyar katonadal a M. Kir. Honvédségben a
II. világháború idején, de utána is dalolták.)

Kedves édesanyám, jó a maga fiának

Tempo giusto

1. Ked-ves é-des - a - nyám, jó a ma-ga fi - á - nak,

Gyö - nyö - rú é - le - te van egy ma-gyar hu-szár-nak.

Reggel nyalka lo - vát, sár-ga kan-tár-szá -rát pu - col -ja,

Es -te a ba -bá- ját ka -szár -nyá -ban si - rat - ja.

2. Rózsás kis levelem bemegy a kaszárnyába,
Ottan van a babám (a) tizes számú szobába'
Huszár ruha rajta, nyalka lova viszi messzire,
Rózsás kis levelem könnyet csal a szemébe.

(Békefi Antal, Aklipusztá, Veszprém m. 1952.
Az I. világháború idején keletkezett magyar katonadal.)

Kék a kökény recece

Táncclépésben

1. Kék a kö-kény re-ce-ce, ha meg-é -rik fe-ke-te,

Én u - tá-nam bar-na kis-lány ne gye - re.

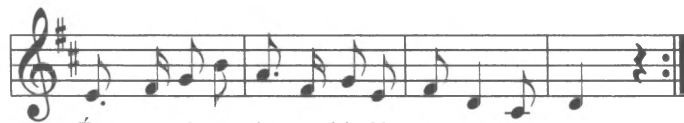
Én is an - nak a ba-bá -ja va-gyok,

A-ki né-kem e-gész hé-ten csó - kot a - dott.

Kék a kö-kény re-ce-ce, ha meg-é-rik fe-ke-te,

Én u - tá-nam bar-na kis-lány ne gye - re.

2. Azt kérdi a kapitány: – Ki babája ez a lány,
Ki babája ez a csinos barna lány?
Én is annak a babája vagyok,
Aki nékem egész héten csókot adott,
Kék a kökény recece, ha megérik fekete,
Én utánam barna kislány ne gyere!

*(Magyar katonadal, I. világháború idején keletkezett, de a
M. Kir. Honvédségben terjedt el.)*

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Keresik a, nem lelik a II.

Tempo giusto

1. Ke-re-sik a, nem le-lik a ke-reszte-lő le-ve-le - met,

Sem a bí-ró, sem a jegyző nem ta-lál-ja a ne-ve-met.

Majd meg-ta-lál-ja azt el-ső Fe-renc Jós - ka.

Ki en-gemet be-so-ro-zott há-rom év-re ka-to- ná-nak.

2. Kudorgónak, naplopónak mond engem az egész világ,
pedig az én kalapomnál nem hervad el a gyöngyvirág.
Szerbusz kutyavilág, vedd le rólam a szádat,
Én elmegyek katonának, más öleli a babámat.

3. Mikor szürkébe öltöztem, mindig azon gondolkoztam,
Ki lesz az én útitársam doberdói hegyoldalban.
Majd lesz útitársam az én jó pajtásom,
Ki megássa a síromat doberdói hegyoldalon.

(Bene György, Hét, Borsod-Abaúj-Zemplén m., 1975.
I. világháborús katonadal, de más szövegváltozattal a
M. Kir. Honvédségben is dalolták.)

Menetelő katonák...

J. L. 1948

Kimegyek a doberdói harctérre

Tempo giusto

1. Ki-me-gyek a do-ber-dó-i harc-tér - re,

Fel - te - kin - tek a csil-la-gos nagy ég - re.

Csil - la - gos ég, mer-re van a ma-gyar ha-zám,

Mer-re si - rat en-gem az é - des - a - nyám?

2. Jaj, Istenem, hol fogok én meghalni,
Hol fog az én piros vérem kifolyni?
Doberdói hegyek között lesz a sírom,
Édesanyám! Arra kérem, ne sírjon!

3. Jaj, Istenem, hol fogok én meghalni?
Ki fog az én sírhalmomra borulni?
Majd ráborul az én katona pajtásom,
Akivel a csatamezőt bejárom.

(Jósa Iván János, Csenger, Szabolcs-Szatmár m.
1953. I. világháborús magyar katonadal. Több változata ismert.)

Kikötöm a lovam

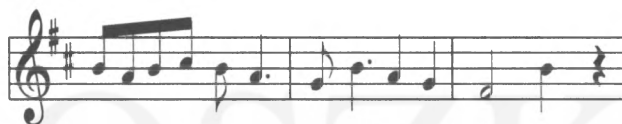
Tempo giusto

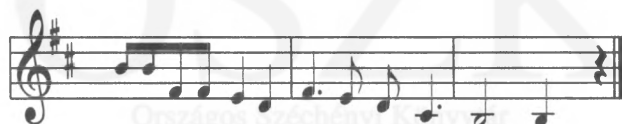
1. Ki-kö-töm a lo-vam csár-da e - le - jé - be,

Lë-haj-tom a fe-jem a ba-bám ö - lé - be.

Lë-haj-tom a fe-jem a ba-bám ö - lé - be.

Hul-la-tom a könnyem ró-zsás köté - nyé - be.

2. Elmegyek, elmegyek, még vissza se nézek, 3. Ezt a kiscalapot nem az anyám vette.
Ennek a városnak tájára se térek. Mellé az ibolyát a szeretőm tette.
Sír az én kedvesem – két szemébe nézek, Sír az édesanyám, a szeretőm gyászol,
Búcsúzóul, babám, búcsúcsókot kérek! Messzi idegen föld választ el egymástól.

4. Elmegyek, elmegyek, nem jövök én vissza.
Az orosz harctéren lángol a Don partja.
Sír az édesanyám, a szeretőm gyászol,
Ellenséges akna választ el egymástól.

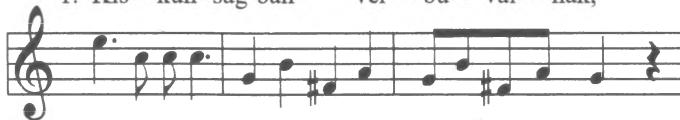
(Kalán József, Kecskemét, 1989. Az I. világháború után keletkezett a
M. Kir. Honvédségben. Gyakran dalolták több szövegváltozattal.)

Kiskunságban verbuválnak

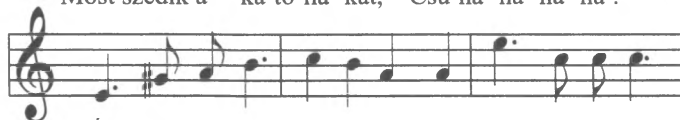
Tánclépésben

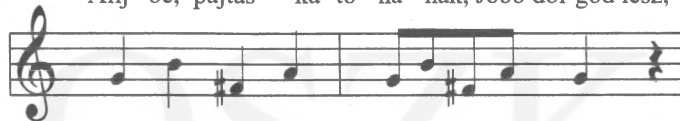
1. Kis -kun -ság-ban ver - bu - vál - nak,

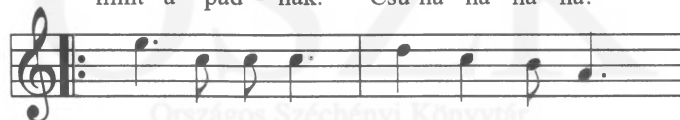
Most szedik a ka-to-ná -kat, Csu-ha -ha -ha -ha !

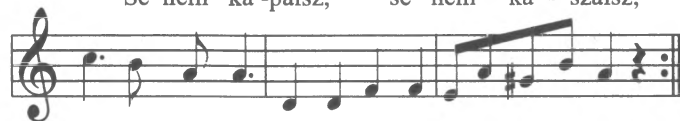
Állj be, pajtás ka - to - ná - nak, Jobb dol-god lesz,

mint a -pád - nak. Csu-ha - ha - ha - ha!

Se nem ka -pálsz, se nem ka - szálsz,

Csak a kaszár - nyá -ba sé -tálsz, Csu-ha-ha-ha-ha!

2. Édesanyám, ne sírjék kend,
Katonának nevelt fel kend, Csuahahahaha!
Én is elbírok egy kardot,
Mint sok derék legényt látok, Csuahahahaha!
Esik eső, bugyborékol,
Szól a kakas, kukorékol, Csuahahahaha!

3. Most fújják a víg marsokat,
Itt kell hagyni galambomat, Csuahahahaha!
Ha csakugyan el kell menni,
Kiskunságot itt kell hagyni, Csuahahahaha!
Hagyok olyan rózsát benne,
Hogy holtig fáj szívem érte, Csuahahahaha!

(Magyar katonadal, 1848/49-ből)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Kis kút, kerek kút

Tempo moderato

1. Kis kút, ke-re-kes kút van az ud - va - runk - ban.

De szép bar-na kis-lány van a szom-szé-dunk-ban,

Csal-fa sze-me-i-met rá sem me - rem vet - ni.

Fi - a - tal az é-des any-ja, azt is kell sze-ret - ni.

2. Ennek a kislánynak dombon van a háza,
Sugár jegenyefa van az udvarában,
Sugár jegenyefa földre hajlik az ága,
Ennek a szép barna lánynak én leszek a párja.

*(Magyar katonadal. M. Kir. Honvédségben keletkezett
II. világháborús katonadal, de később is dalolták.)*

Kossuth Lajos azt izente

Leanto (lassan)

1. Kossuth La-jos azt i-zen - te, El-fo-gyott a

re - gi-ment - je. Ha még egy-szer azt i - ze -ni,

Mind-nyá-junknak el kell men-ni, Él -jen a ma-

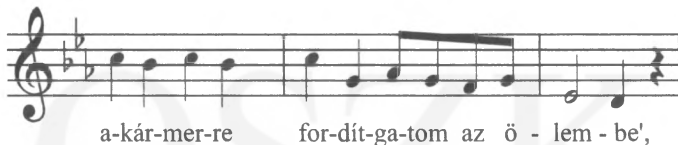
gyar sza-bad-ság, él-jen a ha- za!

2. Esik eső karikára,
Kossuth Lajos kalapjára.
Valahány csepp esik rája,
Annyi áldás szálljon rája!
Éljen a magyar szabadság,
Éljen a haza!

(Magyar népies katonadal, 1848/49-ből)

Körös-körül borús az ég alja

Poco rubato

2. Körös-körül vörös az ég alja,
a bakának szalma a feje alja,
nem is lehet mindenkinek vetett ágya,
én sem fekszek régi zöldpaplános ágyba!

3. Szomszéd asszony, hallja-e, hallja-e?
A barna lányát szeretni hagyja-e?
Ha nem hagyja, zárja bele kalitkába,
hogy ne fájjon egy katona szíve rája!

(Dr. Jósa Iván, Kecskemét, 43 éves, 1974. A II. világháború idején
közkedvelt magyar katonadal a M. Kir. Honvédségben.)

Krasznahorka büszke vára

Parlandó

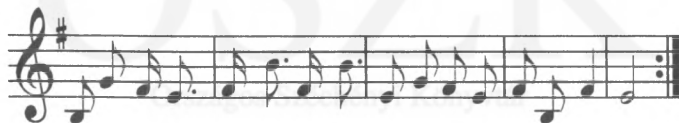
1. Krasz - na - hor - ka büsz - ke vá - ra,

Rá - bo - rul az éj ho - má - lya.

Tornyok ormán az ő-szi szél elmúlt di-cső-ség-ről re-gél.

Rá-kó-czi-nak di-cső kora nem jó visz-sza töb-bé so - ha.

2. Harcosai rég pihennek

Bujdosó fejdelemnek.

A toronyban kéklő este tárogató nem sír messze.

Olyan kihalt, olyan árva Krasznahorka büszke vára.

(gr. Andrassy Dénesné, 1903. Széles körben elterjedt magyar katona-műdal. Ma is gyakran dalolják.)

Laktanyafoogságos! Futás!

(Olyan honvéd egyénnek szól, aki büntetésből nem hagyhatja el a laktanya területét. M. Kir. Honvédségben keletkezett.)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Lemberg alatt van egy kerek erdő

Parlando

1. Lem-berg mel-lett van egy ke-rek er - dő,

kö-ze - pé - be' egy gyá-szos te - me - tő.

Ab-ban fek-szik száz-húsz ma-gyar ba - ka,

el - te-met - te gyá-szos Ga-lí - ci - a.

2. Édesanyám kapott egy levelet,
abban kapta az én holt híremet,
Sírhat, ríhat, szegény, bánatába,
nem borulhat a fia sírjára.

3. Édesanyám ne keressen engem,
mert a sok közt úgysem talál engem.
Nincsen kereszt a sírom elején,
mint a vadak elásva vagyok én.

(Bíró Ferencné, Sajószöged, Borsod m. 1988,
I. világháborús katonadal.)

Leteszem a kaszát

Allegro

Leteszem a kaszát, felveszem a fegyveremet, kimegyek a csata-térre.

Ott vár a sok román, élesre fent kis szuronyát szegezi az én mellemnek.

Megállj oláh, megállj! Tedd le azt a rozsdás vasat, meg nem állhatsz én előttem,

Erdély az én hazám, édesanyám ott nyugszik az udvarhelyi temetőben.

*(Magyar katonadal, Vancsik Pál, Borsodnádásd,
Borsod-Abaúj-Zemplén m. 1970. I. világháborús katonadal.)*

Letörött a bécsi torony teteje

Tempo giusto

1. Le - tö - rött a bé - csi to - rony te - te - je,

Bús ger - li - ce fész - ket ra - kott he - gyi - be,

Bús ger - li - ce min - dig azt ki - a - bál - ja:

Ne félj ma- gyar, vir- radsz még sza- bad- ság- ra!

(Magyar katonadal, Bartók Béla, Felsőiregh, 1906,
Tolna m. A XIX. század végén keletkezett.)

Mához egy hétre már nem leszek itt

Andalgó

1. Má - hoz egy hét - re már nem le - szek itt,

El - visz a gyors - vo - nat en - ge - met is.

Gyors-vo-nat, se-bes-vo-nat va-la-hol meg-áll;

Nyúj - tom a jobb - ke - zem ked - ves ba - bám.

2. Szeretni, szeretni szerettelek,
Feleségül elvenni sohse mertelek.
Menyasszonyi fátyol a fejedre kerül,
Szívem a bánatba belemerül.

3. Utcára nyílik a korcsma-ajtó,
Kihallatszik belőle a víg muzsikaszó.
– Sört ide, bort ide, meg egy szép leányt,
Hadd mulatom ki magam igazán!

(Dr. Jósza Iván, Kecskemét, 1974. A II. világháború idején keletkezett
a M. Kir. Honvédségben, de utána is szívesen dalolták a katonák.)

1999. Feldemlők

András

Maros menti fenyves erdők aljába'

Rubato

1. Ma - ros men - ti feny - ves er - dők al - já - ba'

O - da van a ki - csi ta - nyám csi - nál - va.

- Jöjj el hoz - zám, é - des ró - zám,

nézd meg az én ki - csi ta - nyám!

Ma - ros men - ti feny - ves er - dők al - já - ba'.

2. Százados úr búcsúzik a századtól:

előveszi harci sípját, belefúj.

Oly szépen szól harci sípja,

a századját harcra hívja,

(a) Maros menti fenyves erdők aljába.

3. Öreg baka búcsúzik a századtól:

előveszi a hátizsákját, elindul.

– Isten veled, te jó bajtárs,

viszont látjuk mi még egymást,

(a) Maros menti fenyves erdők aljában.

*(Dr. Jósa Iván, Kecskemét, 1974. II. világháborús magyar katonadal,
a M: Kir. Honvédségben dalolták.)*

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Márvány kőből, márvány kőből

Tempo giusto

1. Már-vány kő-ből, márvány kőből van a Ti-sza fe-ne-ke.

Gyenge vagy még, gyenge vagy még babám a szerelemre.

Gyen-ge-sé-ged nem any-nyi-ra saj-ná-lom, galam-bom.

Szép vagy ba-bám, jó vagy ba-bám, ne-héz tő-led el-vál-nom.

2. De szeretnék, de szeretnék
Budapestre felmenni.
De még jobban, de még jobban
a királlyal beszélni.
Megmondanám a királynak, magának, galambom,
lányokat is, tyuhaj, lányokat is
sorozzon katonának!

(Kalán József, Kecskemét, 1990. I. világháborús katonadal,
de a M. Kir. Honvédségben is sokszor dalolták.)

Megizenem, megizenem

Tempo giusto

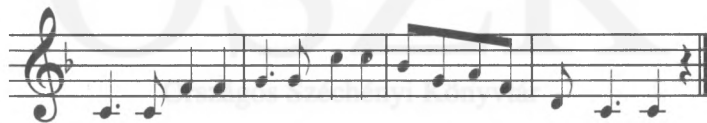
1. Meg - i - ze-nem, meg-i - ze - nem a gyu - la - i bí - ró - nak,

Már-vány-kő-ből, már-vány-kő-ből ra-kas-sa ki az u - tat.

Mert nagy a sár, fel- frecs- csen a ke- sely- lá - bú lo - vam - ra,

A lo- vam- ról, a lo- vam - ról az én ked - ves ba - bám - ra.

*(Magyar katonadal, Bartók Béla, Gyula, Békés m.
Az I. világháború előtt keletkezett.)*

Megy a hadihajó

Menet tempo

1. Megy a ha - di - ha - jó, öm - lik a víz u - tá - na.

Ten - ge - rész ka - to - na ül an - nak az al - já - ba'.

Kék an - nak a sze - me, sze - mé - ből a köny - nyek hull - nak le - fe - lé

Kö - szö - nöm jó a - nyám, hogy ten - ge - rész - nek ne - vel - tél.

2. Megy a hadihajó, locsog a víz utána,
Tengerészkapitány ül a hajó farába'.
Tengerészkapitány hajóját a vízen vígan evezí,
Minden kikötőben a babáját öleli.

3. Jól van dolga, sej - haj, a hármás honvéd bakának,
De még jobban, sej - haj, a tengerészkapitánynak.
Tengerészkapitány hajóját a vízen vígan evezí,
Minden kikötőben a babáját öleli.

*(Dr. Lengyel Béla, Debrecen, 1953. Az I. világháború előtt keletkezett,
de módosított szövegváltozattal a M. Kir. Honvédségben és a Magyar
Néphadseregben is dalolták.)*

Megy a vonat, ripeg-ropog a kereke

Poco rubato

1. Megy a vo - nat, ri - peg, ro - pog a ke - re - ke,

nem - ze - ti zász - ló haj - lik ki be - lő - le

nem - ze - ti zász - ló azt je - len - ti,

nem-so-ká-ra, kis-an-gya-lom, ha-za fo-gok jön-ni

2. Megy a vonat, ripeg-ropog a kereke,
öreg baka hajlik ki belőle,
a csákója oly szépen ragyog,
látod, babám, én is huszonhatos baka vagyok.

(Magyar katonadal, Magyarósi József, Csikmenaság, Erdély, 1979.
A II. világháború idején dalolták a M. Kir. Honvédségben.)

Mennek a katonák

Parlando

1. Men-nek a ka-to-nák ri-pe-gős, ro-po-gós vo-na-ton

ki-hajt-ják fe-jü-ket a vo-nat, a gő-zös ab-la-kon.

De sok barna kislány integet, nagyokat sóhajtozik utána:

Is-te-nem se-gítsd meg a ke-le-ten har-co-ló ba-bá-mat!

2. Elvitték a babám a német, az orosz határra,
valami van vele, semmi hírt nem hallok utána.
Imádkozok érte pénteken, szombaton,
de leginkább vasárnap:
Istenem segítsd meg a keleten harcoló babámat!

3. Szeretnék felmenni Kolozsváron a nagy kórházba,
ott fekszik a babám a tizes számú nagy szobába'.
Megkérem az orvost külön is, magam is,
vigyázzon a babámra:
Lehet még, valaha, nagy beteg a doktor úr babája!

A II. világháború idején keletkezett és több változatban dalolták.)

Mikor a regruta

Poco parlando

Mi - kor a reg - ru - ta el - kezd öl - töz -

köd - ni, Fű - zi a ba - kan - csát,

el - kezd ká - rom - kod - ni.

Szid - ja a né - me - tet, át - koz - za a

csá - szárt, Mért vág - ta rö - vid - re

a ba - kan - csa szá - rát.

(Magyar katonadal, Lajtha László, Szeged. I. világháborús katonadal.)

Most szép lenni katonának

Tempo giusto

1. Most szép len - ni ka - to - ná - nak,

Mert Kos - suth - nak ver - bu - vál - nak,

Kos - suth La - jos nem lett vol - na,

Ka - to - na sem let - tem vol - na,

Él - jen, él - jen a nem - zet!

2. Gyere, pajtás, katonának,
Téged tesznek kapitánynak.
Pár esztendő nem a világ,
Éljen a magyar szabadság!
Éljen, éljen a nemzet!

(Magyar katonadal 1848-ból)

Naposhívó! Futás!

*(A parancsnok, az ügyeletes tiszt hivatja a napost, ha az éppen nem a
szolgálati helyén tartózkodik, vagy sürgősen szükség van rá.
A M. Kir. Honvédségben keletkezett.)*

Országos Széchényi Könyvtár

Nem látlak én téged

Quasi rubato

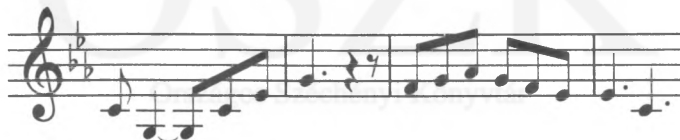
1. Nem lát-lak én té-ged töb-bé, so-ha, so-ha sem,

Te sem lá-tod meg, hogy ér-ted köny-nyes a sze-mem.

Ne-ve-det hi-á-ba mon-dom, vé-re-met hi-á-ba on-tom

Har-cok me-ze-jén, va-la-hol te-tő-led tá-vol,

Ott, a-hol sen-ki-sem gyá-szol, ott ha-lok meg én.

2. Nem lesz egy tenyéryi fű sem pusztá síromon,
Elesett katonák teste lesz a vánkosom.
Ahova le fognak tenni, síromra nem borul senki,
Senki sem borul, tavasz sem fakaszt rám zöldet,
Elhordja rólam a földet messze majd a szél!

3. Szerelmem, hogyha csak egyszer volnál énvelem,
Öledbe hajtánám lágyan őszülő fejem.
Szeretnék ajkadon égni, teveled boldogan élni,
Csak egy éjen át, s azután akármi érhet:
Boldogan halok meg érted hitvesem, s hazám!

*(Dr. Jósa Iván, Kecskemét, 1974.
A II. világháború idején közkedvelt katona-műdal.)*

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Ne sírjon kend édesanyám

Allegro

1. Ne sír - jon kend é - des - a - nyám lel - kem,

Re - pü - lö - nek so - roz - tak be en - gem.

E - zen túl a fel - hők kö - zött já - rok,

An - nál job - ban sze - ret - nek a lá - nyok.

2. Ne búsuljon édesanyám lelkem,
Horthy Miklós kitüntet majd engem.
Én leszek a legjobb repülője,
Barna kislány igaz szeretője.

(Magyar katonadal, Németh Béláné, Mindszenti Ödön,
Budapest, 1943)

Nyissátok ki az ablakot...

Tempo moderato

Nyis- sá- tok ki az ab -la- kot, ti som- lyó- i lá- nyok!

A- mi- kor az ár- ká- szo- kat da- lol- ni hall- já- tok.

Nyis-sá-tok ki, de nyis-sá-tok! Tűzzetek a sapkájukhoz virágot!

Mert ők fog-ják visz-sza-sze-rez-ni nagy Magyar-országot.

*(Magyar katonadal, Vancsik Pál, Borsodnádásd,
Borsod-Abaúj-Zemplén m. 1970. A II. világháború idején keletkezett
és gyakran dalolták a M. Kir. Honvédségben.)*

Nyitva van a százados úr ablaka

Tempo giusto

1. Nyit - va van a szá - za - dos úr ab - lak - a,

Bar - na kis - lány sír - va sé - tál a - lat - ta.

Állj meg, kis - lány, bar - na kis - lány egy szó - ra,

Te le - szel a szí - vem vi - gasz - ta - ló - ja.

2. – Nem állok meg a százados úr szavára,
Nem leszek a százados úr babája.
Van már nékem a századjában egy közlegény,
Kit nem adnék, százados úr, magáért!

3. – A közlegény elesik a csatában,
Ki borul a barna kislány vállára?!
– Ha elesik, szálljon áldás porára,
– Mégsem leszek a százados úr babája!

(Fábián János, Nyirkalász, Szabolcs-Szatmár m. 1956.
A M. Kir. Honvédségben keletkezett katonadal.)

1999. Légvédelmi löveg

[Signature]

Odakinn az orosz fronton

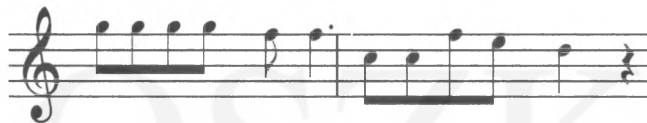
Allegretto

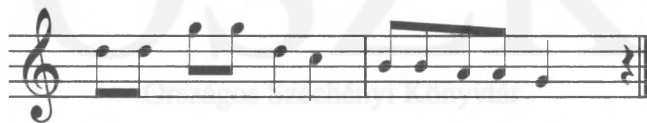
1. O - da - kinn az o - rosz fron - ton úgy sír - nak a fák,

Le - hul - lott a le - vél, her - vad a vi - rág,

á - gyú dör - re - né - se mesz - sze mesz - sze kél,

ma - gyar tü - zér - nó - tát da - lol már a szél.

2. Bánatos szívemből a vér megeredt,
meghalok, bajtársak, Isten veletek!
Fiúk! Felettünk az idő hogy megállt!
Fiúk! Felettünk, óh, elrepült a nyár.

3. Nem látom én többé a fehér falum,
nem látom én többé a rácsos kapum.
Mondjátok meg otthon, ki majd hazatér,
Hogy idegen földben pihentem el én.

4. Édes jóanyámnak, óh, ne szóljatok,
ne eposszék szívét könnyes sóhajok!
Mondjátok meg otthon, ki majd hazatér,
Messzi orosz földben pihentem el én.

(Dr. Jósza Iván, Kecskemét, 62 éves. II. világháborús katonadal.
A M. Kir. Honvédségben dalolták.)

Örmester úr kiadta a parancsot

Tempo giusto

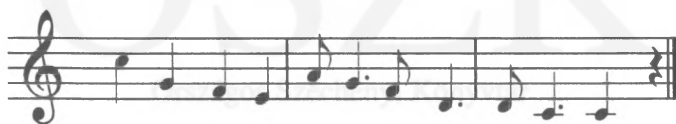
1. Ör - mes - ter úr ki - ad - ta a pa - ran - csot,

Min - den ba - ka csi - nál - tas - son ba - kan - csot.

A talpá-ba har-minc-há-rom jancsi-szeget veressen, veres-sen,

Min - den ba - ka ma - gyar kis - lányt sze - res - sen.

2. Megfogadtam örmester úr parancsát,
Megvettem egy öreg baka bakancsát.
A talpába harminchárom jancsiszeget verettem,
Rádadásul magyar kislányt szerettem.

3. Örmester úr kiadta azt keményen,
Barna lányhaj legyen minden kefében!
Ne félj, babám, nem adom a, nem adom a tiédet,
Gyöngye a te barna hajad kefének.

(Jósa György, Debrecen, 1972.
A M. Kir. Honvédségben keletkezett katonadal)

Porzik, porzik a váradi utca

Tempo giusto

1. Porzik, porzik a váradi utca, Mikor végig megyek rajta.

Nyílik, nyílik a babám ablaka, Ha bekopogtatok rajta.

Nyisd ki rózsám ablakaidat, Hallgasd meg a panaszaimat;

mert a katonának de sok a panasza: nincsen aki meghallgassa.

2. Szépen hajt a gépkocsizó üteg a főutcán véges-végig.

Jobbról-balról a váradi lányok mosolyogva büszkén nézik:

– Isten hozzád, te szép barna lány, gondolj itthon néha-néha rám,
Őszi rózsá-csokor legyen a kezvedben, leszerелеk októberben.

3. Porzik, porzik a váradi utca, mikor végigmegyek rajta.

Nyílik, nyílik az anyám ablaka, mikor kopogtatok rajta.

– Nyisd ki, anyám, ablakaidat, tekintsd meg a tűzér fiadat!

Szép Magyarországnak vitéz katonája: büszke szemmel nézhetsz rája!

(Dr. Jóna Iván, Kecskemét, 1973. A M. Kir. Honvédségben keletkezett
II. világháborús katonadal.)

Sárga a csikóm, sárga a nyereg rajta

Tempo giusto

1. Sár - ga a csi - kóm, sár - ga a nye - reg raj - ta

Most a - kar - tam hoz - zád men - ni raj - ta

Most a - kar - tam vé - led be - szél - get - ni,

Itt van az i - dő, el kell ma - sí - roz - ni.

2. Anyám, anyám, kedves édesanyám,
De szomorú vasárnap délután.
Házunk előtt szépen muzsikálnak,
Engemet pedig visznek katonának.

3. Lányok a legényt jól megbecsüljétek,
Ha beteg is ágyba fektessétek.
Fektessétek a zöldpaplanos ágyba,
Nyomjatok csókot a sápadt orcájára!

4. Anyám, anyám, kedves édesanyám,
Szedje össze az én civil ruhám,
Szedje össze, tegye fel postára!
Jön a fia végleges szabadságra.

(özv. Kun Györgyné, Csenger, 1953. Szabolcs-Szatmár m.
I. világháborús katonadal.)

Agall
1945

Előnyomulás...

Sárga csikó az út mellett

Moderato

1. Sár - ga csi - kó az út mel - lett,

Szé - pen le - ge - li a fű - vet.

Le - gelj sár - ga, nem vagy ár - va,

Raj - tad me - gyek a csa - tá - ba.

2. Sárga csikón rúgd fel a port,
Ne nézz árkot, ne nézz bokort,
Mire a nap nyugvóra száll,
Ott légy velem a csatánál.

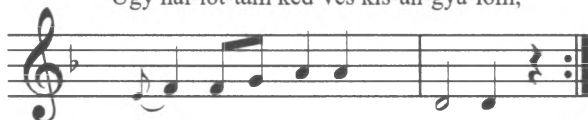
(Mathia Károly, Bodmér, Fejér m. 1952.
Az I. világháború előtt keletkezett magyar katonadal.)

Sárgul már a fügefafa levele

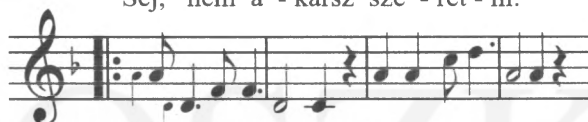
Tempo giusto

1. Sár - gul már a fű - ge - fa le - ve - le,
Úgy hal - lot - tam ked - ves kis - an - gya - lom,

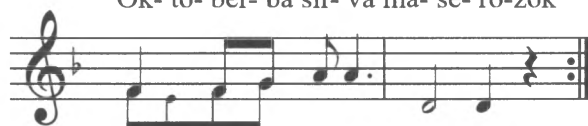
Sej, hi - deg a - kar len - ni.
Sej, nem a - karsz sze - ret - ni.

Szeress, kisangyalom, hogy ne legyek árva,
Gyászba van a szívem, gyászos feketébe,

Meg ne tud - ja sën - ki a fa - lu - ba',
Ok - tó - ber - ba sír - va ma - sé - ro - zok

mért van a szi - vem gyász - ba'.
a ka - szár - nya e - lé - be.

(Gremesperger István, Mezőcsát, Borsod-Abaúj-Zemplén m. 1988.
Az I. világháború után keletkezett, a M. Kir. Honvédségben kedvelt
magyar katonadal.)

Sej, besoroztak

Tempo rubato

1. Sej, besoroztak, sej, besoroztak engemet katonának.

Gondját viseltem, gondját viseltem a jó édes anyámnak.

De már látom, nem viselem gondját csuhaj szegénynek,

Sej, oltalmára, sej oltalmára hagyom a jó Is-ten-nek.

2. Sej, még a búza, sej, még a búza ki sem hányta a fejét,
Páros fehér galamb, páros fehér galamb mind elhordja a szemét.
Páros fehér galamb, ne hordd el a búzaszemeket!
Sej, miből süt a, sej, miből süt az édesanyám kenyeret?

3. Sej, még a búza, sej, még a búza ki sem hányta a fejét,
Páros fehér galamb, páros fehér galamb mind elhordja a szemét.
Páros fehér galamb, ne hordd el a búza kalászát!
Sej, miből süt a, sej, miből süt a kisangyalom pogácsát.

(Magyar katonadal, Érd, Fejér m.
Az I. világháború előtt keletkezett. Több szövegváltozata ismert.)

Sej, ha bemegyek a somlyói laktanyába

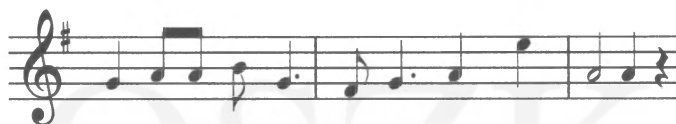
Parlando

1. Sej, ha be- me- gyek a som- lyó- i lak- ta- nyá- ba,

E - gye - ne - sen a bor - bély szo - bá - já - ba.

Szé - ket is ad - nak, hogy ül - jek le rá - ja.

É - les az ol - ló, a gön - dör ha - jam vág - ja.

2. A göndör hajam lehullik a földre.
Gyere babám, szedd fel a kötényedbe!
Ahány szálat szedtél a kötényedbe,
Sej, annyi százszor jussak az eszedbe!

(Magyar katonadal, Vancsik Pál, Borsodnádasd,
Borsod-Abaúj-Zemplén m. 1970.
M. Kir. Honvédségben keletkezett, II. világháború.)

1999. Átkaavetőőrh

G. S.

Sej, haj, leégett

Tempo giusto

1. Sej, haj le - é - gett a kas - sai nagy ka - szár-nya,

On- nét pe - dig át- csa- pott az új-fa-lu-si csár-dá-ra.

Ég a csárda, nem hang-zik a muzsika-szó, cimba-lom.

Sej, haj, mé-gis benne mulat az én ga - lam - bom.

2. Sej, haj, zöldre van a rácsos kiskapu festve,
Odajárok a babámhoz minden szombaton este.
Cimbalmával mindig csak azt cimbalmozza a fülembe,
Sej, haj, régi babám, jutok-e még eszedbe?

(Magyar katonadal, Ájfalú, Abaúj-Torna m., Felvidék, 1929.
I. világháború idején keletkezett.)

Sej, haj, limbes-lombos

Moderato

1. Sej, haj, lim - bes lom - bos a di - ó - fa te - te - je.

Le - te - lik az ö - reg ba - ka i - de - je.

Büszkén mondja(a) budapesti lányoknak a Julcsának meg a Marcsának,

Sej, haj, vi - sel - je - tek gond - ját a reg - ru - tá - nak.

2. Sej, haj öreg baka lefekszik az ágyára,
Bakagyerek remegve áll vigyázzba.
– Ne félj fiam, hozd ide a pipámat,
A zacskómat, meg a gyufámat,
Sej, haj, pár kis napja van a régi bakának.

3. Sej, haj öreg baka letölti az idejét,
Zsebrevágja szabadságos kiskönyvét.
– Nekem is csak pár hónapom van hátra
A katona, sej de, ruhába',
Sej, haj letöltöm a fehérvári fogdába.'

(Bárdos Lajos, Budapest, 1922.
Az I. világháború előtt és után is dalolták.)

Sej, őrmester úr

Moderato

1. Sej, őr- mes- ter úr, áll- jon a jobb szár- nyá- ra.

Ve - zes - sen el min - ket az ál - lo - más - ra!

Mer' mi ér - tünk jön a vo - nat se - be - sen,

Sej, de ti meg lá- nyok sír- ja- tok ke- ser- ve- sen.

2. Sej, deres füle, farka van a lovamnak,
Vargyaskérről ki köll mennem magamnak.
Nem hagyják a szeretőmet szeretni,
Sej, el köll mennem, másikat köll keresni.

3. Sej, tűzér voltam, nem bakancsos katona,
Rám illik a sárgazsinóros ruha.
Sárga zsinór, fekete a közepe,
Sej, a babámnak szomorú az élete.

(Hosszú Lázár, Somogyszentpál-Varjaskér, Somogy m. 1898)

Sírhat az a kislány

Tempo giusto

1. Sír-hat az a kis-lány, sír-hat az a kis-lány, ki-nek nin-csen pá-rja,

Ki a kis-ka-pu-ban, ki a kis-ka-pu-ban, min-den es-te vá-rja.

Lám én csak nevettem, tíznek integettem, mégis csak egyet szerettem.

Egy szép barna legény, egy szép barna tűzér hű mát-kája let-tem.

2. Trombitaszó harsan, trombitaszó harsan, indulunk csatába.
Gyere barna kislány, gyere szőke kislány könnyes búcsúzásra.
Hogyha messze járok, sűrű rendet vágok, akkor is csak terád várok,
Légvédelmi tűzér barna kislány kísér végig a nagy sáncon.

(Magyar katonadal, Mathia Károly, Kistarcsa, Pest m.
A II. világháború idején keletkezett.)

Sudár magas, sudár magas,

Menet tempo

1. Su - dár ma - gas, su - dár ma - gas

A nyár - fa te - te - je,

Hal - vány sár - ga, de hal - vány sár-ga

An - nak a le - ve - le,

2. Én is olyan, én is olyan
halványsárga vagyok,
volt szeretőm egy csinos (barna) kislány,
de már rég elhagyott!

3. Ha majd egyszer, hűtlen babám,
összetalálkozunk,
úgy megyünk el egymás mellett, hogy
még csak nem is szólunk.

4. Te mész jobbra, hűtlen babám, én meg megyek balra,
sárba taposom a fényképed,
nem veszlek el soha!

(Magyar népdal, 1940. Menetdalként dalolták a M. Kir. Honvédségben.)

Summáját írom Eger várának

Parlando

1. Sum - má - ját í - rom E - ger vá - rá - nak,

Meg - szál - lá - sá - nak, vi - a - dal - já - nak,

Szé - gyen val - lá - sát csá - szár ha - dá - nak,

Nagy vi - gas - sá - gát Fer - di - nánd ki - rály - nak.

2. A tömlöcbástyánál Dobó vala,
Ott ő apródját ellőtték vala,
Ő keze, lába sebesült vala,
Ott asszonynépek vitézkednek vala.

3. Lám, sok köveket vártákra hordanak,
Nagy bátor szívvel ők hajigálnak,
Arany zászlóját Ali basának
Hősök bényerék, igen vígadának.

4. Kárt a törökök nagyot vallának,
Az ó-kapura is ostromlának.
Mekcseivel ott mind készen vannak,
Kik miatt kívül sokan elhullának.

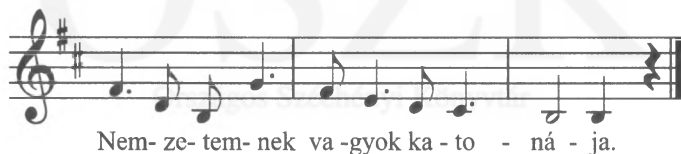
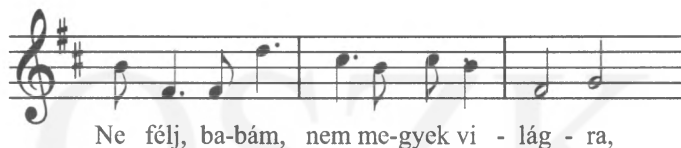
5. Ám szégyenükre eltágulának,
Dobjuk fakadva, elbúsulának,
Sok főnépeket ők síratának,
Magyar vitézek nagy hálát adának.

*(Tinódi Lantos Sebestyén, 1553.
A népszerű katona-műdalnak csupán néhány strófája.)*

Országos Széchényi Könyvtár

Süvegemen nemzetiszín rózsza

Tempo giusto

2. Nem kerestek engemet kötéllel,
Zászló alá magam csaptam én fel.
Szülőanyám, te szép Magyarország,
Hogyne lennék holtig igaz hozzád!

3. Olyan marsra lábam sem billentem,
Hogy azt bántsam, aki nem bánt engem.
De a szabadságért, ha egy íznyi,
Talpon állok mindhalálig vívni!

(Magyar népies katonadal, Arany János nyomán 1848/49-ből)

Amikor a löveg bömbölt...

Százados úr, sej, haj,

Tempo giusto

1. Szá-za-dos úr, se-je-haj, szá-za-dos úr ha fel ül a lo-vá-ra,

Visz-sza te-kint, se-je-haj, visz-sza te-kint az el-fá-radt ba-ká-ra.

„Úgy-e fi-úk, szép é-let a ka-to-na-é-let?”

Az se nagy baj, se-je-haj, az se nagy baj, hogy ne-héz a vi-se-let.

2. Diófából, seje-haj, diófából nem csinálnak koporsót.
A bakának, seje-haj, a bakának nem írnak búcsúztatót.
Ágyúgolyó lesz annak a búcsúztatója,
Barna kislány, seje-haj, barna kislány lesz a megsiratója.

(Jósa György, Debrecen, 1972. M. Kir. Honvédségben keletkezett,
II. világháborús katonadal.)

1999. Pilóta

as

Széles az Isonzó vize

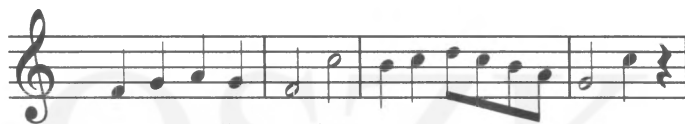
Tempo moderato

1. Szé-les az I -son-zó vi-ze, kes-keny a híd raj -ta.

Ne menj ar-ra hár-mas hon-véd, mert le-e-sel ró - la!

Nem baj, ba-bám, hadd es-sem az I-son-zó vi - zé -be,

Úgy-se lesz a há-bo-rú-nak ti -zen-hat-ba' vé - ge!

2. Ha elmegyek a csatába, ki fog megsíratni?
Ki fog nekem a harctérre szemfedeleket hozni?
Szemfedelem lesz nekem a véres köpenyegem,
egy szép csinos barna kislány majd megsírat engem.

3. Doberdóban nyírfa-kereszt jelzi a síromat,
Engemet az édesanyám sokszor megsíratgat.
Olasz golyó járja át a bánatos szívemet,
Írd meg, pajtás, a babámnak, ne sirasson engemet!

4. Vége van a háborúnak, jönnek a katonák.
De sok szőke, barna kislány várja a babáját.
De csak minden tizediknek jön vissza a párja,
a többinek Doberdóba' nyugszik a babája.

*(Jósa Iván János, Csenger, 56 éves, 1953, Szabolcs-Szatmár m.
I. világháborús magyar katonadal.)*

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

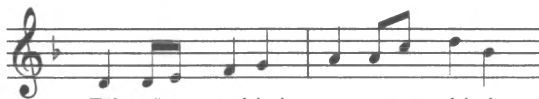
Széles az utca

Tempo moderato

1. Szé - les az ut - ca a pi - ac ut - ca

kö - ze - pén   nó - tá - ra   lép   a   szá - zad.

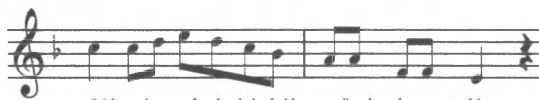
Töl - tött pus - ká - ja, ran - gos ru - há - ja,

szu - ro - nya van a ma - gyar hu - szár - nak.

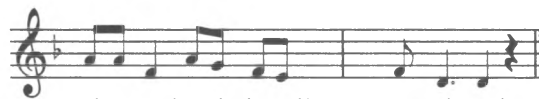
Vág - ja a lé - pést büsz - kén, sza - po - rán,

Né - zi az ab -la-ká- ból   sző - ke, bar - na lány.

Szé - les az   ut - ca   a   pi - ac   ut - ca,

kő -ze -pén   nó -tá - ra   lép   a   szá - zad.

(Magyar katonadal, II. világháború)

Szép a huszár, ha felül a lovára

Tempo giusto

1. Szép a huszár, ha fel-ül a lo - vá - ra,
Fé-nyes kardját kö-ti az ol - da - lá - ra.
On - nan né - zi, merre van a ha - zá - ja,
É-des - anyja merre vár a fi - á - ra.

2. Szép a huszár, ha felül a lovára,
De még szebb, ha elvágat a csatába.
Jobbkarjával védelmezi hazáját,
Balkarjával öleli a babáját.

3. Tegnap este jöttem meg a csatából,
Leesett a vas a lovam lábáról.
Nyisd ki kovács azt a szurtos ajtódat,
Jó élesre vasald meg a lovamat!

(Bárdos Lajos, Balatonkeresztúr, Somogy m. 1923.,
I. világháborús magyar katonadal.)

Szép a kettős székely huszár

Tempo giusto

1. Szép a ket-tős székely hu-szár, ha fel-ül a lo-vá - ra,

Be-le-vág-ja sar-kan-tyú-ját lo-va két ol - da - lá - ba.

Kan-tár-szá-ra hosz-szú-ra van en - ged - ve,

Ne sírj, kedves kis-an-gya-lom, nem le-szel el-fe-lejt-ve.

2. Darutollas kiskalapom felakasztom a szegre,
Három kerek esztendeig nem teszem a fejembe.
Felteszem a negyedik év elején,
Szabadságos kéknefelejcsvirág lesz a tetején.

(Kásler István, Kakas, Tolna m., 1966. I. világháborús katonadal.)

Szombaton délután

Andalgo

1. Szom-baton dél - u - tán nem leszek itt.

El - visz a gyors-vonat en - gemet is.

Gyors - vonat, sebes- vonat va - la-hol meg-áll;

Nyúj-tom a jobb kezem kedves ba - bám.

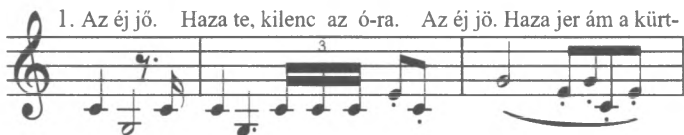
2. Utcára nyílik a kocsmajtó,
Kihallatszik belőle a víg muzsikaszó.
Sört ide, bort ide, meg egy barna lányt,
Hadd mulatom ki magam igazán.

3. Érik a, érik a búzakaiász,
Nálamnál szebb szeretőt nem találsz.
Szállj ide, szállj oda fecskemadár,
Kérdezd a rózsámat, mért csapodár.

(Pálinskás József, Pécs, Baranya m. 1952.
M. Kir. Honvédségben keletkezett, de ma is gyakran dalolják.)

Takarodó!

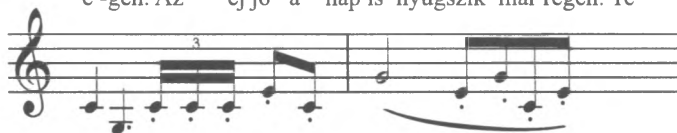
Menetütemnél kissé lassabban

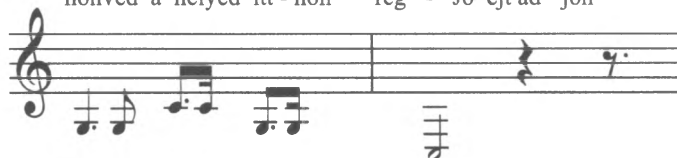
este halld a drága kürt sza-vát. A csillag ragyog a nagy magyar

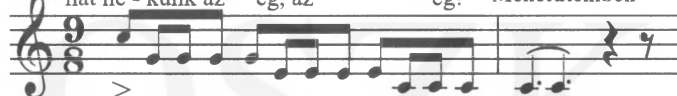
é - gen. Az éj jő a nap is nyugszik már régen. Te

honvéd a helyed itt - hon rég - Jó éjt ad - jon

hát ne - künk az ég, az ég! Menetütemben

Hej ba-ka most nagy öröm ér ez be-fe-je-zés!

Országos Széchényi Könyvtár

(Honvédtemetéskor is fújják, a M. Kir. Honvédségben keletkezett.)

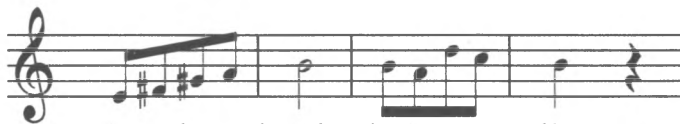

Te vagy a legény, Tyukodi pajtás

Parlando

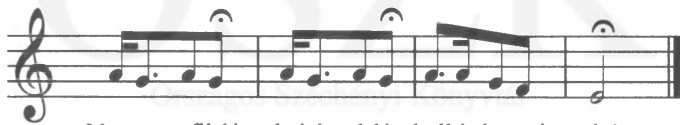
1. Te vagy a le - gény, Tyu-ko-di paj - tás!

Nem o-lyan, mint más, mint Ku-cug Ba - lázs.

Terem -jen hát or-szá-gunkban jó bor, ál-do-más,

Nem egy fil-lér, de két tal-lér, kell i-de, paj - tás!

2. Szegény legénynek olcsó a vére,
Két-három fillér egy napra bére,
Azt sem tudja elkölteni, mégis végtére
Két pogány közt egy hazáért omlik ki vére.

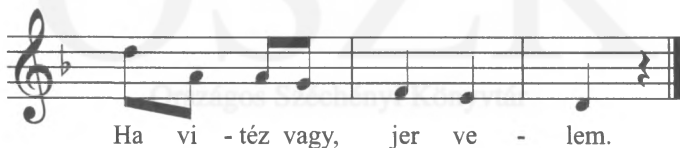
3. Bort kupába, bort, embert a gátra,
Tyukodi pajtás, induljunk rája,
Verjük által a labancot a másvilágra,
Úgy ad Isten békességet édes hazánkra.

(Magyar katonadal a kuruc időkből)

Törökbársony süvegem

Poco rubato

2. Fakó lovam, a Murza
Lajta vizét átússza,
Császárt hogyha megkapom
Bécs várába ugrotom.

3. Sándor Ferkó sógorom
Adja ide a borom,
Harc után, ha szomjazom,
Az áldomást megiszom.

4. Zsindelyesi eszterház
Ég a város, ég a ház,
Nem is egy ház, háromszáz,
Mert a kuruc ott tanyáz.

(Magyar katonadal a kuruc időkből, 1703-1711)

Tüzérnek soroztak

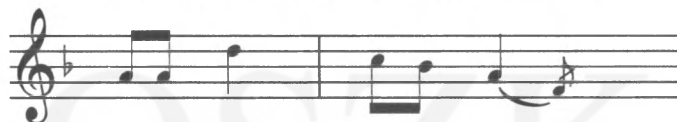
Tempo giusto

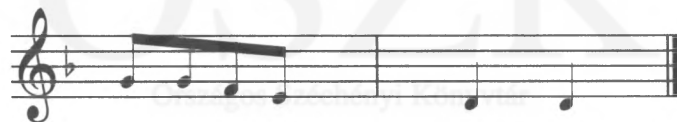
1. Tü - zér- nek so-roz - tak

Rossz ba - kan - csot ad - tak.

Ver-je meg az Is - ten

Mind meg - bú - sí - tot - tak.

2. Ez sem szép s ez sem jó
S ez a sárga csikó,
Mely elvisz engem messze
Idegen földre.

3. Fel is van nyergelve,
Fel is kantározva,
Csak a jó Isten tudja,
Mikor jövünk haza.

(Magyar katonadal, Bákó, Bukovina, 1929.
Az I. világháború idején keletkezett.)

Új a csizmám

Tempo giusto

1. Új a csizmám, debre - ce - ni faj - ta,

Deb - re - ce - ni suszter legény varr - ta,

Varrd ki suszter a ne - ve - met rá - ja,

Hadd tudják meg, ki van a csár - dá - ba.

2. Diósadi bíró kiskertjébe'

Megérett a ropogós cseresznye.

Olyan piros, mint a cseppentett vér,

Meghalok a régi galambomér'.

3. A Csárdába' szépen muzsikálnak,

A legények két sorjába' állnak.

Minden lánynak ott van a babája,

Csak az enyém, bécsi kaszárnyába'.

(Magyar katonadal, Diósad, Szilágy m., Erdély, 1914.

Kedvelt I. világháborús katonadal volt.)

Van egy nóta, nem dalolja senki

Parlando

The musical score is written on six staves in G major (one sharp) and 4/4 time. The tempo is marked 'Parlando'. The melody is simple and folk-like, with some triplets indicated by a '3' over the notes. The lyrics are in Hungarian and describe a song that no one sings.

1. Van egy nó-ta nem da-lol-ja sen - ki,
el-fe-lej-tett ko-pott kis re - gény.
Bar-na kis-lány fe-ke-te sze - mé - be
sze-rel-mes lett egy lö-vész le - gény.
Nyá-ri es-te húz-ta hal-kan, csend-ben
egy mus-kát-lis kis ab-lak a - latt.

Sírt a kis-lány zo-ko-gott a lel - ke,

ne-ve-tett a lö-vész ez-a - latt.

Szállj, szállj sze-re - nád

egy hold-vi -lá-gos é-jen át!

Bar-na kis-lány azt zo-kog-ja,

ab-la-ká-ban nem szól töb-bé sze -re - nád.

2. Halk koppanás, elcsitult a nóta,
darabokra tört a hegedű.
Ő azóta a világot járja,
kezében a törött hegedű.
Odajár ő minden szombat este,
hova szíve, vágya kergeti.
A muskátlis ablak alatt halkán
ezt a nótát énekelgeti:
Szállj, szállj szerenád,
egy holdvilágos éjen át!
Barna kislány azt zokogja,
ablakában nem szól többé szerenád.

*(Dr. Jósa Iván, Kecskemét, 62 éves.
A Magyar Néphadseregben kedvenc katonadal volt.)*

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Vigyázz!

*(Tiszteletadásnál, előljáró parancsnok érkezésekor, jelentéstételnél,
országzászló előtt egységeknek és alegységeknek szól.
M. Kir. Honvédségben keletkezett.)*

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Zöld erdőben

Parlando

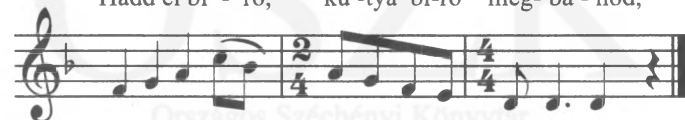
1. Zöld er-dőben szépen füttyöl a ri - gó,

Kato-nának be-so-ro-la a bí - ró.

Hadd el bí - ró, ku -tya bí-ró meg- bá - nod,

Hadd el bí - ró, ku -tya bí-ró meg- bá - nod,

2. Édesanyám gyengén nevelt ingemet,
Mégse tudja az én gyász életemet.
Mikor tudná az én gyász életemet,
Éjjel-nappal siratgatna ingemet.

3. Édesanyám ne sirasson ingemet,
Menjen haza s nevelje az öcsémet!
Édesanyám ne sirasson ingemet,
Menjen haza s nevelje az öcsémet!

(Magyar katonadal, Gajcsána, 1929.
Az I. világháború előtt keletkezett.)

1999. Karácsony J. S.

Utószó

A magyar népdal éneklésének, s ezen belül a magyar katonadalok éneklésének a vonzalma történelmi változásokra való tekintet nélkül sohasem szűnt meg. A nép – benne a nép katonája – gondolatait, érzelmeit, örömét és bánatát dalban tudja ma is szebben, jobban és megkapóbban kifejezésre juttatni. A magyar dalkultúra e tekintetben igen gazdag, ami a magyar folklórtermés kimeríthetetlen forrásából fakad.

Újabban a magyar történelem viharos napjainak katonadalai is kezdik elfoglalni helyüket a magyar népdalok között, amelyek szintén a magyar nép alkotó erejének fényes bizonyítékai. E kötet katonadalai – részben gyűjtésen alapuló – új források alapján lettek válogatva, részben pedig könyvtári és levéltári kutatómunka alapján kerültek e kötetbe. Találni köztük török-, kuruckori 1848/49-es, I. világháborús és II. világháborús dalokat, amiket apáink, nagyapáink és dédapáink, egyszóval őseink daloltak. Egy részük dicsőséges, bátor katonaéletről, a haza hűsége – minden nehézséget és önfeláldozást is vállaló – szolgálatáról szól, a másik részük pedig a keserves, a megpróbáltatásokkal járó nehéz katonaévek, a magyar történelem viharainak szomorú napjairól maradtak fenn. Ezek a katonadalok a magyar katona élete, vitézsége, hazaszeretete, érzelmi és szellemi világa, az otthonért, a kedvesért, a hazáért való aggódásának hű bizonyítékai.

A kötet dalai a magyar honvéd hagyományok nagyon becses emlékei. Gyűjteni, őrizni és továbbadni nemzedékről nemzedékre e dalokat iskolai énekkarban vagy kórusban dalolva, esetleg hangszeres kísérettel vagy hangszeren külön is, az egyik legszebb emberi kötelességünk.

A szerkesztő

Nachrede

Die Zeunigung zum Gesang der ungarischen Volks-, darunter auch der ungarischen Soldatenlieder –anabhängig von den historischen Änderungen – wurde nie erlösch. Das Volk kann seine Gedanken, Gefühle, Freude und Kummer auch noch heute in den Liedern – in den Soldatenliedern durch den eigenen Soldaten – am schönsten, besten und packendsten zum Ausdruck bringen. Die ungarische Liederkultur ist in dieser Hinsicht sehr reich, die aus der unerschöpflichen Quelle der ungarischen Folkloreschaffung stammt.

Neulich nehmen die Soldatenlieder der stürmischen Tage der ungarischen Geschichte, die auch die Schaffenskraft des ungarischen Volkes glänzend beweisen, ihre Plätze unter ungarischen Volkslieder allmählich ein. Die Soldatenlieder dieses Bandes wurden teils auf Grund auf neuen Quellen basierender Sammlung, teils auf Grund einer Forschungsarbeit in der Bibliothek und im Archiv zusammengefaßt. Unter ihnen findet man Lieder aus der türkischen Herrschaft, den Jahren 1848/49, aus dem I. sowie II. Weltkrieg, die von unseren Vätern, Großvätern, Urgroßvätern, also von unseren Ahnen gesungen worden. Ein Teil von ihnen handelt von dem ruhmvollen, tapferen Soldatenleben, von der treuen Verteidigung des heimatlandes – alle Schwierigkeiten und Opferbereitschaft auf sich nehmend –, der andere Teil beschreibt die bitteren, schweren Soldatenjahre mit Heimsuchungen, sie sind aus den traurigen Tagen der stürmischen ungarischen Geschichte zurückgeblieben. Diese Soldatenlieder stellen das Leben, die Tapferkeit, Vaterlandsliebe, gefühlsmäßige und geistige Welt des Soldaten, seine Kummer um das Zuhause, seine Liebe und ums Vaterland treu dar.

Die Lieder des Bandes sind sehr wertvolle Erinnerungsstücke der ungarischen Honvedtraditionen. Diese Lieder zu sammeln, sie von Geschlecht zu Geschlecht weiterzugeben, sie im Schulchor oder Chor zu singen, eventuell instrumentengestützt oder instrumental gespielt ist eine unserer schönsten Pflichten.

Verfasser

Fontosabb források

1. Kodály Zoltán: A magyar népzene,
Budapest, Zeneműkiadó, 1952.
2. Magyar Népköltészet I., Népdalok,
Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó, 1955.
3. Magyar Néprajzi Múzeum Adattára (Kézirattár),
Budapest
4. Soltész István: El kell menni katonának,
Budapest, Zrínyi Katonai Kiadó, 1981.
5. Szép a huszár – katonadalok gyűjteménye,
Budapest, EMB, 1954.

Tartalom

Előszó	3
<i>Honfoglaló</i>	5
A honvédnek nem kell más.....	6
A jó lovas katonának	7
A kaszárnya előtt áll egy vadalmafa.....	8
A kecskeméti kaszárnya	9
<i>Imre herceg</i>	10
Akkor szép a huszár.....	11
Áll a hajó	12
Állj be Berci katonának.....	13
A munkácsi kaszárnyába'	14
A nagy bécsi kaszárnyára	15
<i>Tatárjárás</i>	16
Apró szeme van, sej, a kukoricának.....	17
Arról alól kéken beborult az ég.....	18
A szegedi kaszárnya.....	19
Átugrottam a Sárvizét	20
A víg egri kaszárnyának.....	21
<i>Mátyás király</i>	22
Az ágyúnak a kereke	23
Barna kislány fogsz te még majd sírni	24
Bécs várában sír a német I.....	25
Be van az én zubbonyzsebem varrva	26
Bogojai fehér cédulaház	27
<i>Vontatásra kész löveg</i>	28
Csernovici kaszárnya.....	29
Csínom Palkó, Csínom Jankó.....	30
Debreceni nagy kaszárnya	31
De sáros a kikindai széles út.....	32
De szeretnék hajnalcsillag lenni.....	33
<i>Pihenőben</i>	34
Diákkislány.....	35
Díszjel!	36
Don-kanyarban van egy kopár dombtető.....	37
Don partja, Don partja	38
Don-kanyarban van egy szomorú fűzfa	39
<i>Kuruc I.</i>	40

Ébresztő!	41
Édesanyám akkor kezdett siratni.....	42
Ellőtték a jobbkaromat	43
Égbe nyúló hegyek ormán	44
Erdély dróttal van kerítve	45
Erdélyi induló	46
<i>Vak Bottyán</i>	47
Erdő, erdő, sűrű sötét erdő	48
Erdő mellett de magas	49
Esik az eső, ázik a heveder	51
Esik az eső, nagy sár van az utcán.....	52
<i>Közepes tarackos üteg</i>	53
Esik eső, szép csendesen esik	54
Esteledik, alkonyodik.....	55
Ez a vonat most van indulóban I.....	56
Fecskemadár	57
Felhők felett száll a gép	58
<i>Kuruc II.</i>	59
Fiumei kikötőben	60
Gábor Áron rézágyúja	61
Garibaldi csárdás kis kalapja	62
Gyalogmenet!	63
Ha bemegyek a szülőfalumba.....	64
<i>A bunker előtt</i>	65
Hadifogoly tábor	66
Hajnalodik, közeleg a reggel.....	67
Három lej van a szűrőm aljába'	68
Házunk előtt mennek el a huszárok	69
Hegyek felől, seje-haj	70
<i>Viharban</i>	71
Hej! Csillag, csillag	72
Hej, önkéntesen iratkoztam huszárnak.....	73
Huszárgyerek, huszárgyerek.....	74
Ima!.....	75
Indulnak a páncélosok	76
Írom a levelem	77
Jaj, de bajos három évet kiszolgálni.....	78
Jaj, de jó a huszárnak	79
Jaj, de szépen muzsikálnak	80
Játszik a szél II.	81

Káposzta, káposzta	82
<i>Rohamra induló huszár</i>	83
Katona vagyok én	84
Kecskemét is kiállítja nyalka verbunkját	85
Kecskeméti vasútállomáson	86
Kedves édesanyám jó a maga fiának	87
Kék a kökény recece	88
Keresik a, nem lelik a II.	90
<i>Menetelő katonák</i>	91
Kimegyek a doberdói harctérre	92
Kikötöm a lovam	93
Kiskunságban verbuválnak	94
<i>Határvadász</i>	96
Kis kút, kerek kút.....	97
Kossuth Lajos azt izente	98
Körös-körül borús az ég alja.....	99
Krasznahorka büszke vára	100
Laktanyafoogságos! Futás!	101
<i>Őrjárat</i>	102
Lemberg alatt van egy kerek erdő	103
Leteszem a kaszát.....	104
Letörött a bécsi torony teteje	105
Mához egy hétre már nem leszek itt.....	106
<i>Felderítők</i>	107
Maros menti fenyves erdők aljába'	108
Márvány kőből, márvány kőből.....	110
Megizenem, megizenem	111
Megy a hadihajó	112
Megy a vonat, ripeg-ropog a kereke	113
Mennek a katonák.....	114
Mikor a regruta.....	115
Most szép lenni katonának	116
Naposhívó! Futás!	117
Nem látlak én téged	118
Ne sírjon kend édesanyám.....	120
<i>Tüzelőállás</i>	121
Nyissátok ki az ablakot	122
Nyitva van a százados úr ablaka	123
<i>Légvédelmi löveg</i>	124
Odakinn az orosz fronton.....	125

Őrmester úr kiadta a parancsot.....	126
Porzik, porzik a váradi utca	127
Sárga a csikóm, sárga a nyereg rajta.....	128
<i>Előnyomulás</i>	129
Sárga csikó az út mellett	130
Sárgul már a fügefa levele	131
Sej, besoroztak.....	132
Sej, ha bemegyek a somlyói laktanyába	133
<i>Aknavetőők</i>	134
Sej, haj, leégett	135
Sej, haj, limbes-lombos	136
Sej, őrmester úr	137
Sírhat az a kislány	138
Sudár magas, sudár magas.....	139
Summáját írom Eger várának	140
Süvegemen nemzetiszín rózsá.....	142
<i>Amikor a löveg bömbölt</i>	143
Százados úr, sej, haj	144
<i>Pilóta</i>	145
Széles az Isonzó vize	146
Széles az utca	148
Szép a huszár, ha felül a lovára.....	149
Szép a kettős székely huszár.....	150
Szombaton délután	151
Takarodó!.....	152
Te vagy a legény Tyukodi pajtás.....	154
<i>Ütközet után</i>	155
Törökbársony süvegem	156
Tüzérnek soroztak.....	157
Új a csizmám.....	158
<i>Gábor Áron</i>	159
Van egy nóta, nem dalolja senki.....	160
Vigyázz!	163
Zöld erdőben	164
<i>Kuruc vezér</i>	165
Utószó	166
Nachrede	167
Fontosabb források	168

